

Çok Yollu Ağaçlar: B#-Trees

- B-tree'lerde bir node dolunca bölme işlemi yapılmaktadır. Bu bölünmeler node larda doluluk oranı %50 olmaktadır.
- B# Tree de bu bölünme işlemi geciktirilerek node lardaki doluluk oranı arttırılmıştır. Ortalama Insert süresi uzar ve ağacın yüksekliği daha azdır. Tüm ağacın packing faktor değeri B-tree'lere göre daha yüksektir.

Bölünmede orta kaydın seçilmesinde ve diğer blokların kayıt dağılımını belirlemede aşağıdaki formül kullanılır

$$M_k = \left\lceil (r + 1) / n \right\rceil$$

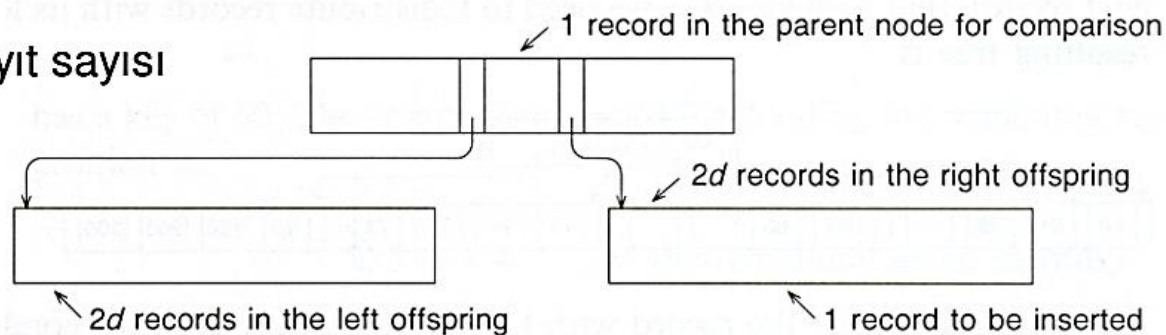
- r: dağıtılacak toplam kayıt sayısı, n: yaprak node sayısı
- B#- tree' lerde erişim performansı daha yüksektir. Literatürde B*-tree şeklinde variantları vardır.

Çok Yollu Ağaçlar: B#-Trees

- Tanım: Bir node üzerinde bulunabilecek toplam anahtar ve pointer aralığı;

$$\frac{4d - 2}{3} \leq \text{keys} \leq 2d \quad \frac{4d + 1}{3} \leq \text{pointers} \leq 2d + 1$$

Toplam kayıt sayısı
 $4d + 2$

Node'lara dağıtılacak
en az kayıt sayısı

$$\left\lceil \frac{4d}{3} \right\rceil$$

Minimum doluluk oranı

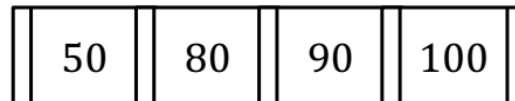
$$\frac{(4d - 2)/3}{2d} \longrightarrow \frac{4d - 2}{6d} \longrightarrow 2/3$$

Çok Yollu Ağaçlar: B#-Trees

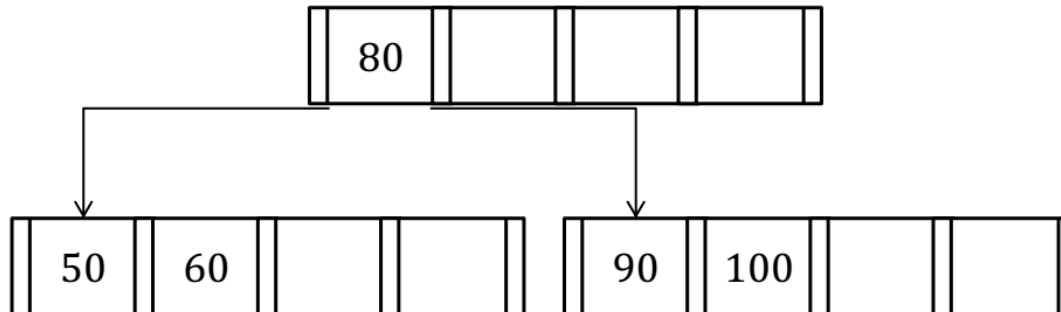
- $d = 2$ (capacity order)

Anahtarlar= 80, 50, 100, 90, 60, 65, 70, 75, 55, 64, 78, 200, 300, 150

- 80, 50, 100, 90 anahtarlı kayıtların eklenmesi

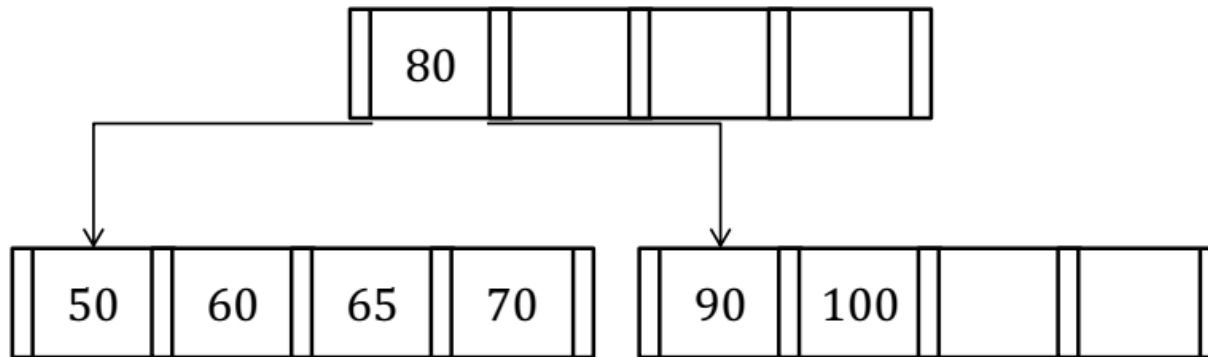

- 60 anahtarlı kaydın eklenmesi

Çok Yollu Ağaçlar: B#-Trees

- 65 ve 70 anahtarlı kayıtların eklenmesi

- 75 anahtarlı kaydın eklenmesi

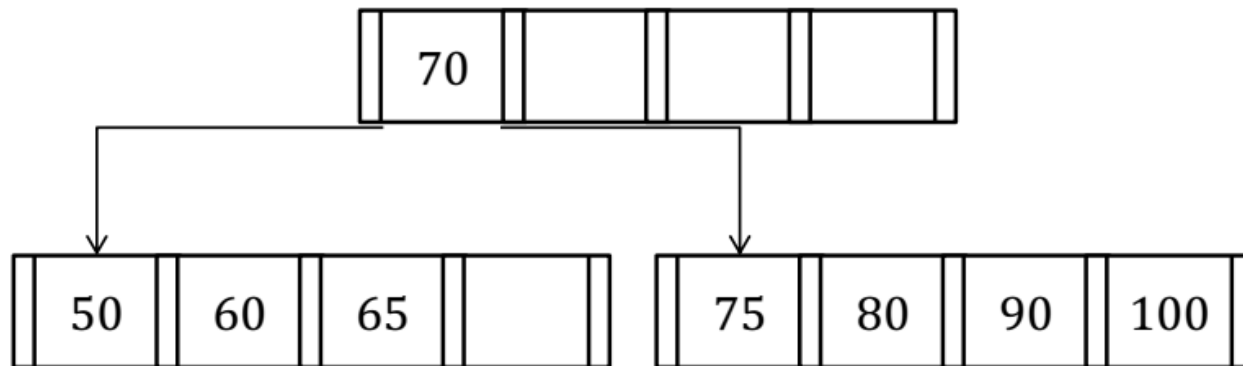
Bu kaydın eklenmesi taşmaya neden olur. Sağ kardeş node'da boşluk vardır. Bu durumda node bölünmesi yerine kayıtların bu nodelar arasında dağıtımı tekrar yapılır.

Çok Yollu Ağaçlar: B#-Trees

- Kök node da bulunacak mukayese kaydı bulunur.

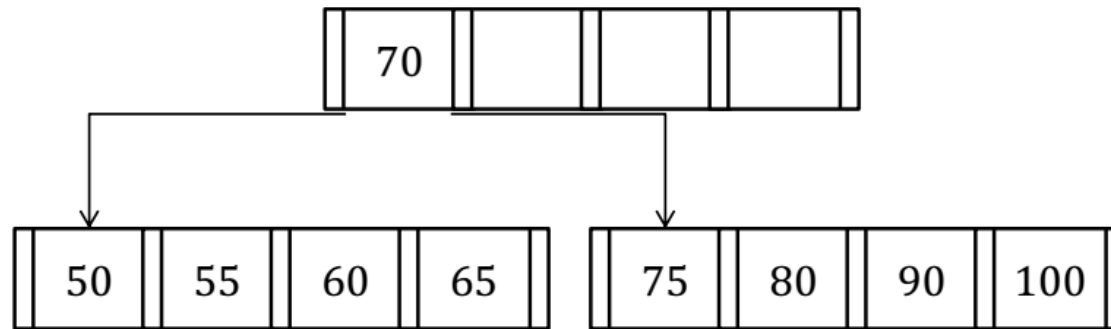
$$M_k = \lceil (r+1)/n \rceil = \lceil (8+1)/2 \rceil = 4$$

- 4. pozisyonundaki kayıt 70 anahtarlı kayıttır.

Çok Yollu Ağaçlar: B#-Trees

- 55 anahtarlı kaydın eklenmesi

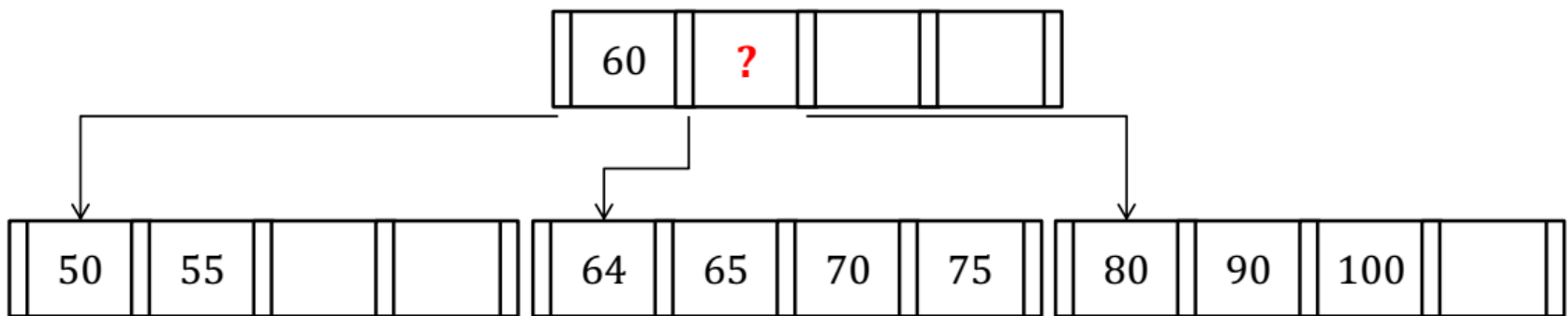
- 64 anahtarlı kaydın eklenmesi

Her iki node da dolu olduğu için bölünme gerektirir. İlk mukayese kaydı hesaplanır:

$$M_k = \lceil (r+1)/n \rceil = \lceil (10+1)/3 \rceil = 3$$

3. pozisyondaki kayıt 60 anahtarlı kayıttır.

Çok Yollu Ağaçlar: B#-Trees

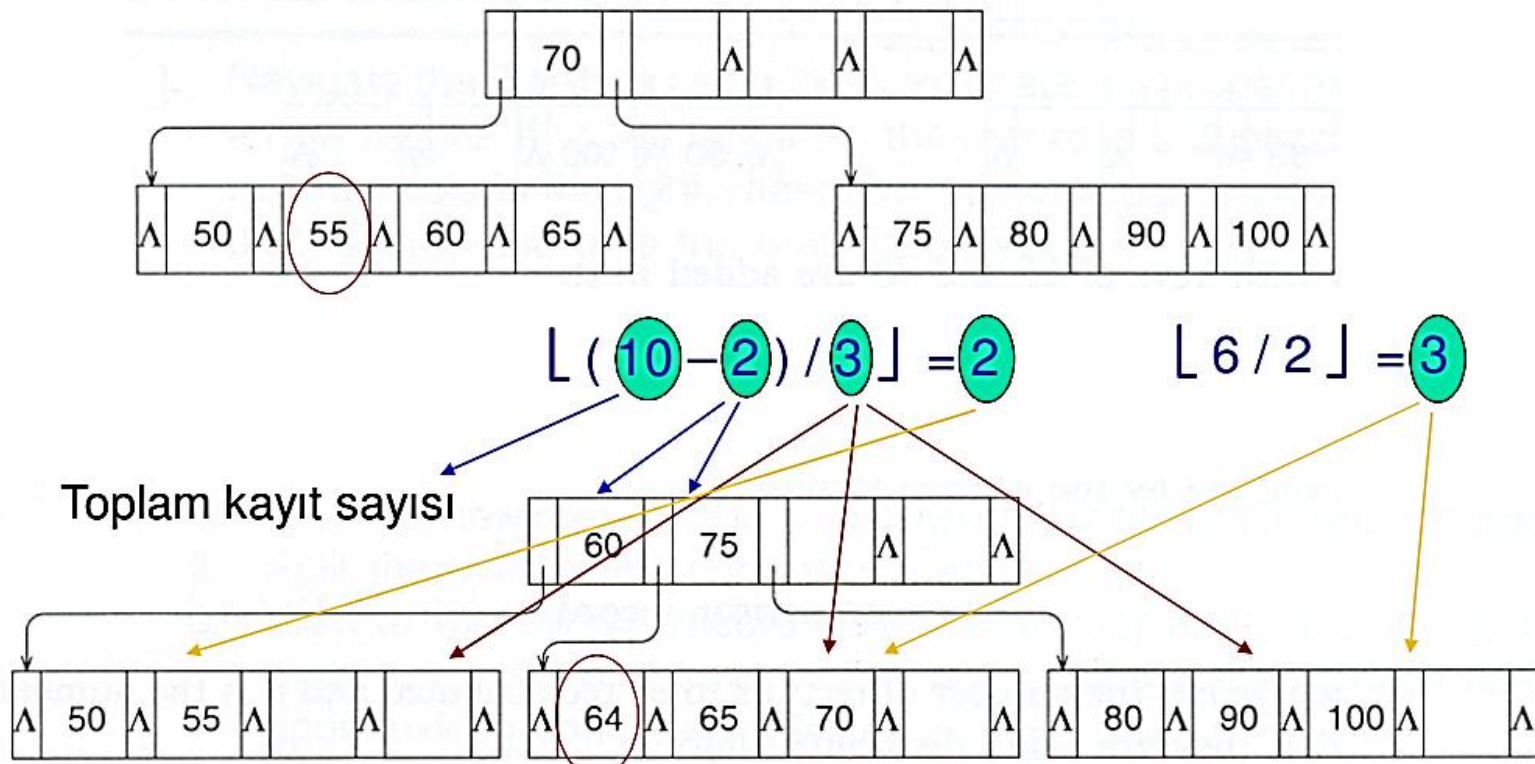

- Kalan kayıtları bölmek için ikinci mukayese kaydı hesaplanır:

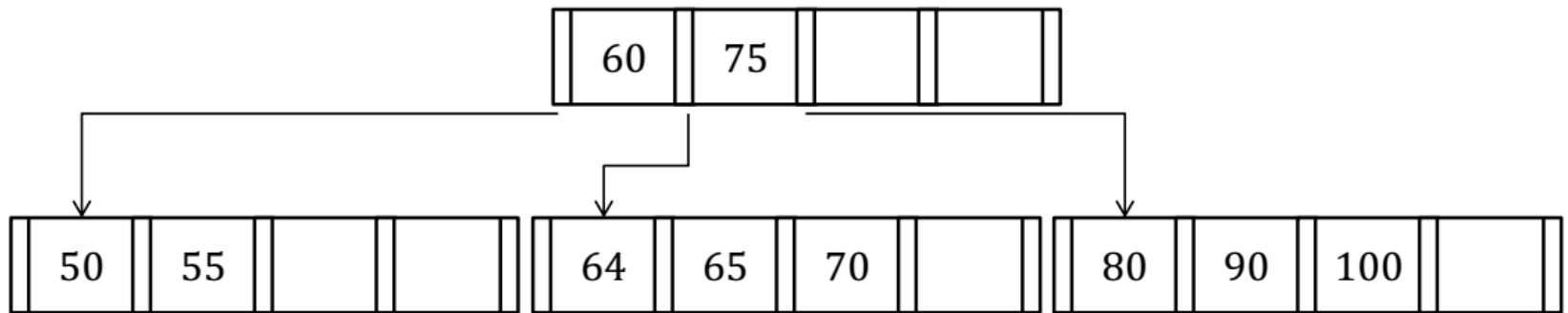
$$M_k = \lceil (r+1)/n \rceil = \lceil (7+1)/2 \rceil = 4$$

- Kalan 7 kayıt içinde 4. pozisyondaki kayıt 75 anahtarlı kayıttır.

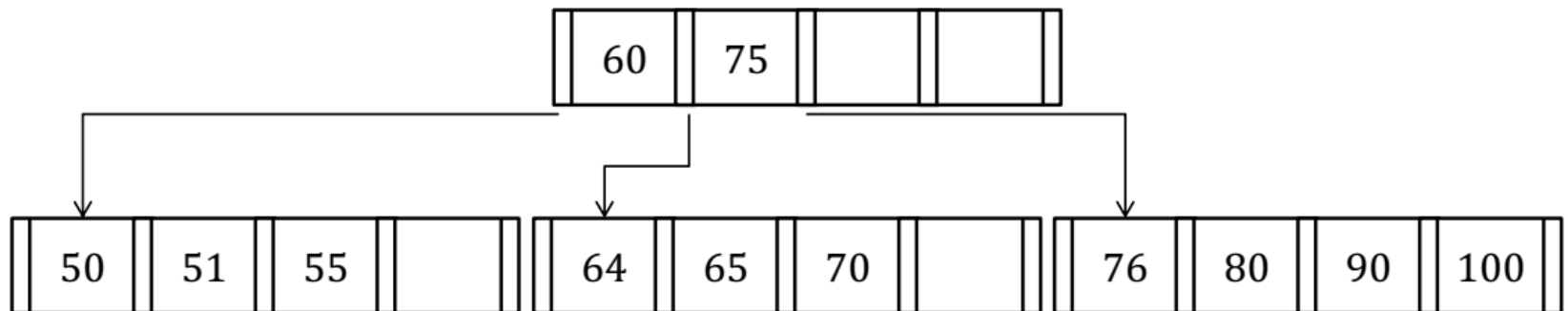
Çok Yollu Ağaçlar: B#-Trees

Çok Yollu Ağaçlar: B#-Trees

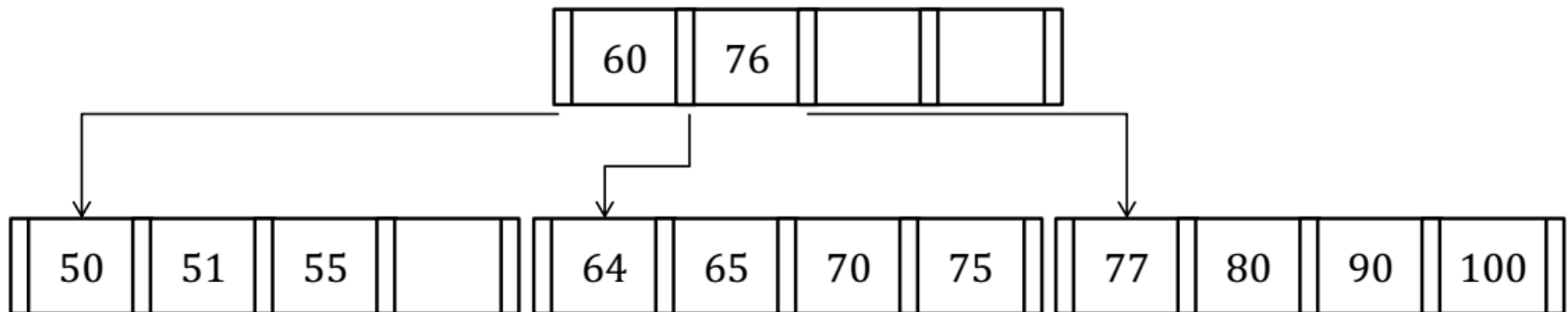
- 51 ve 76 anahtarlı kayıtların eklenmesi

Çok Yollu Ağaçlar: B#-Trees

- 77 anahtarlı kaydın eklenmesi

$$M_k = \lceil (r+1)/n \rceil = \lceil (9+1)/2 \rceil = 5 \longrightarrow 76$$

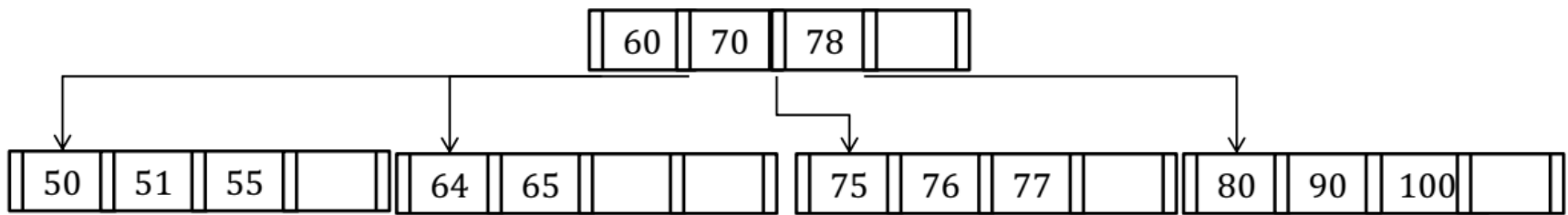

Çok Yollu Ağaçlar: B#-Trees

- 78 anahtarlı kaydın eklenmesi

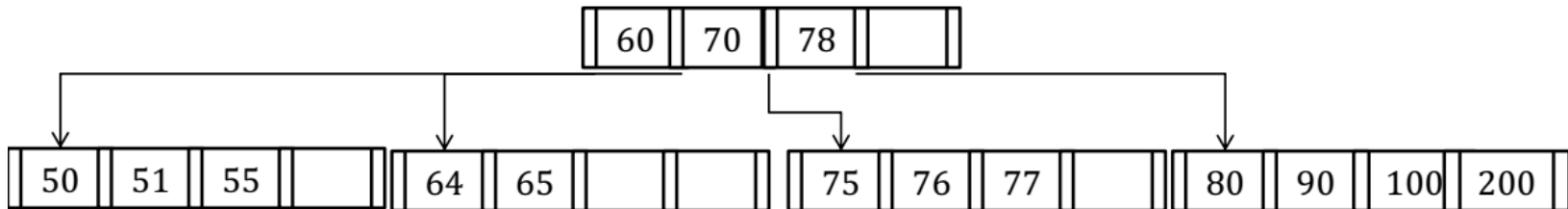
1. *mukayesekaydı* $\longrightarrow M_k = \lceil (r+1)/n \rceil = \lceil (10+1)/3 \rceil = 3 \longrightarrow 70$

2. *mukayesekaydı* $\longrightarrow M_k = \lceil (r+1)/n \rceil = \lceil (7+1)/2 \rceil = 4 \longrightarrow 78$

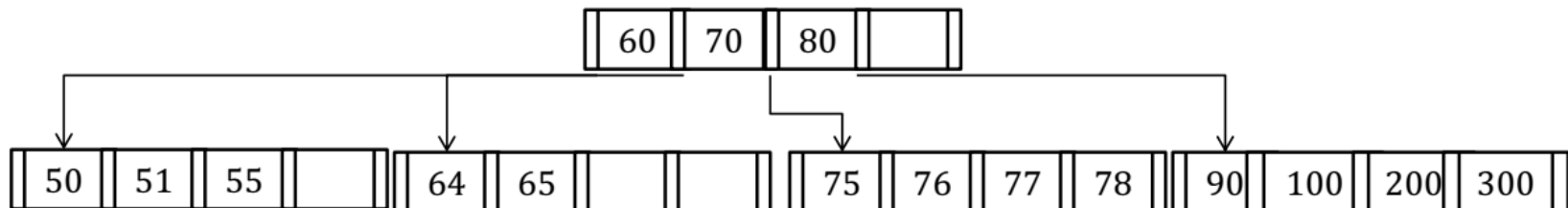
Çok Yollu Ağaçlar: B#-Trees

- 200 anahtarlı kaydın eklenmesi

- 300 anahtarlı kaydın eklenmesi

1. *mukayasekaydı* $\longrightarrow M_k = \lceil (r+1)/n \rceil = \lceil (9+1)/2 \rceil = 5 \longrightarrow 80$

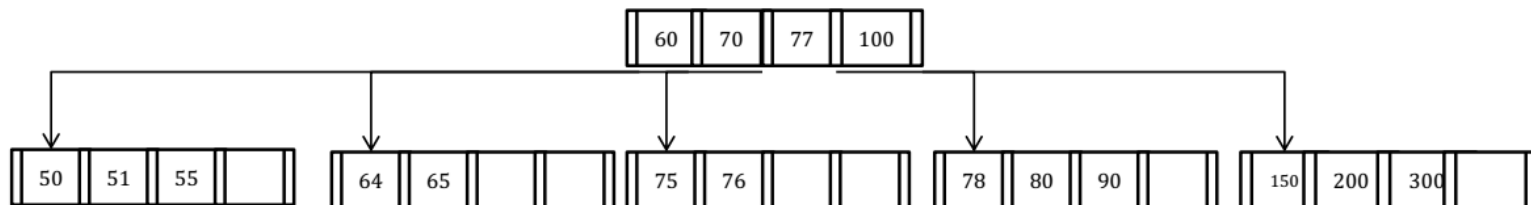

Çok Yollu Ağaçlar: B#-Trees

- 150 anahtarlı kaydın eklenmesi

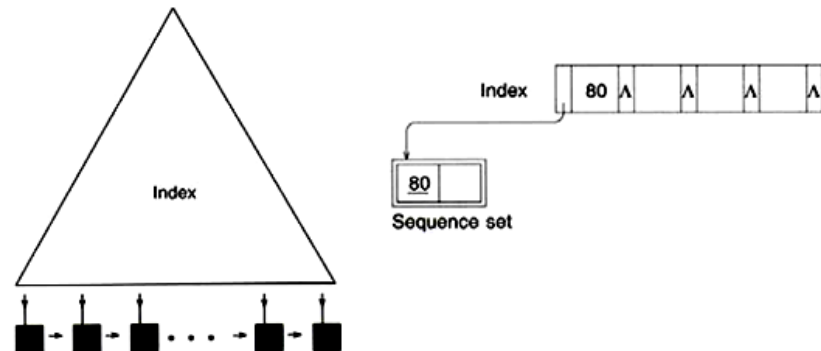
1. *mukayasekaydı* $\longrightarrow M_k = \lceil (r+1)/n \rceil = \lceil (10+1)/3 \rceil = 3 \longrightarrow 77$

2. *mukayesekaydı* $\longrightarrow M_k = \lceil (r+1)/n \rceil = \lceil (7+1)/2 \rceil = 4 \longrightarrow 100$

Çok Yollu Ağaçlar : B+ Trees

- B+ tree'lerde sıralı okuma için parent'a ulaşmaya gerek yoktur. Bilgiler yapraklarda bulunur.
- Yaprak olmayan düğümler (nonleaf node) sadece indeks için kullanılır. Tüm yapraklar tek bağlı listeye bağlanır B+ tree'lerde indeks kısmı B tree ile aynıdır.
- İndeks kısmındaki tüm kısıtlamalar ve işlemler B tree ile aynıdır
- Internal node'lar index-set (index node) olarak, yapraklar ise sequence set (veri node) olarak adlandırılmaktadır.

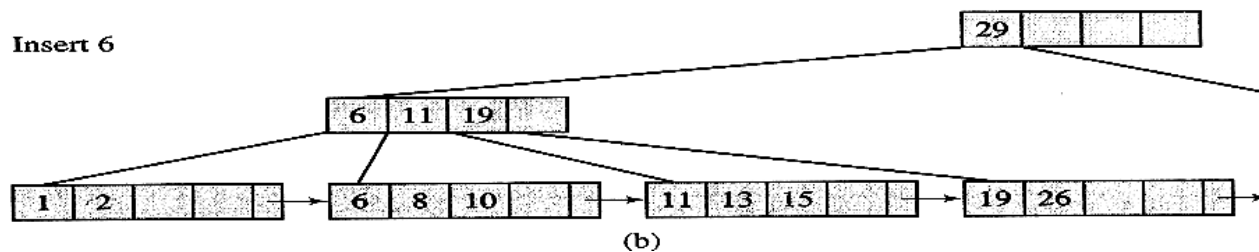
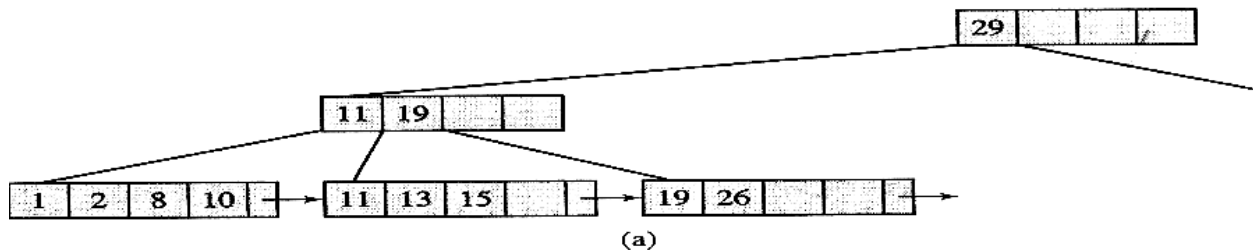

Çok Yollu Ağaçlar : B+ Trees

- İndeks node kayıt ekleme ve güncelleştirmede doğru veri node bulmak için kullanılır. Bunun için indeks node'daki anahtar değerleri ile karşılaştırma yaparak veri node'a ulaşılır.
- Eğer bir veri node dolup taşma olursa veri node bölünür ve taşan kayıt yeni oluşturulan veri node içerisinde bulunur. Bu esnada indeks node'da da gerekli düzenleme yapılır.
- Bir B+ Tree içine ilk kaydın yerleştirilmesi özel bir durumdur. Kayıt veri node içine yerleştirilir ve kaydın anahtar değeri de indeks node içine yerleştirilir.

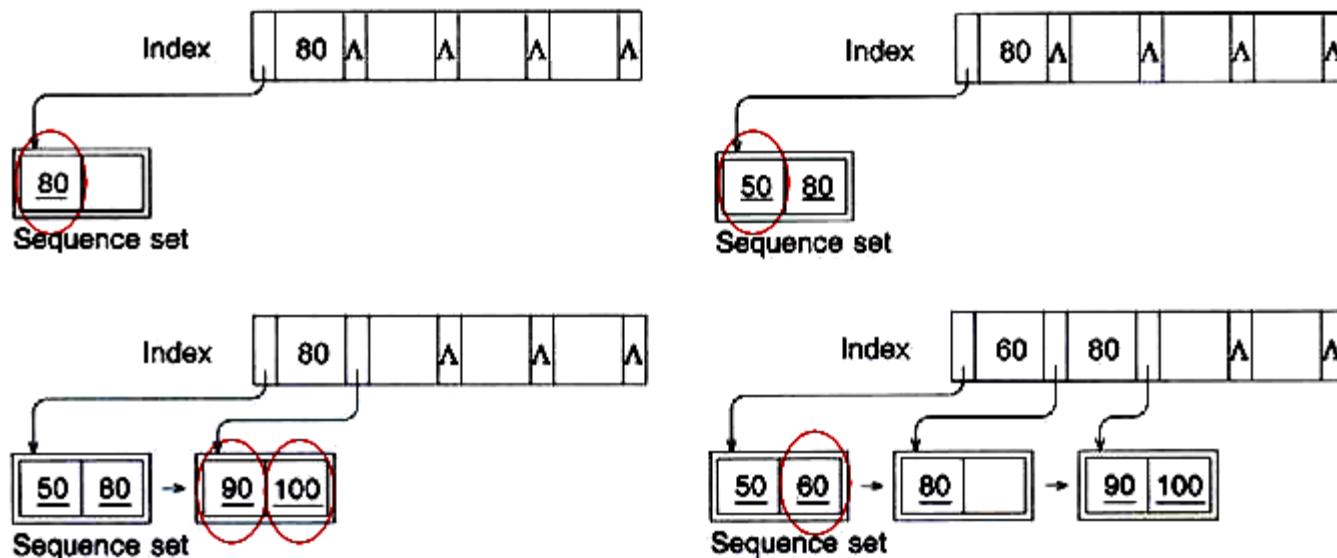
Çok Yollu Ağaçlar :B+ Trees

- Diğer bir ifadeyle;
- B Tree'de referans herhangi bir node ile yapılabilir.
- B+ Tree'de ise referans sadece yaprak node'ları ile yapılabilir.

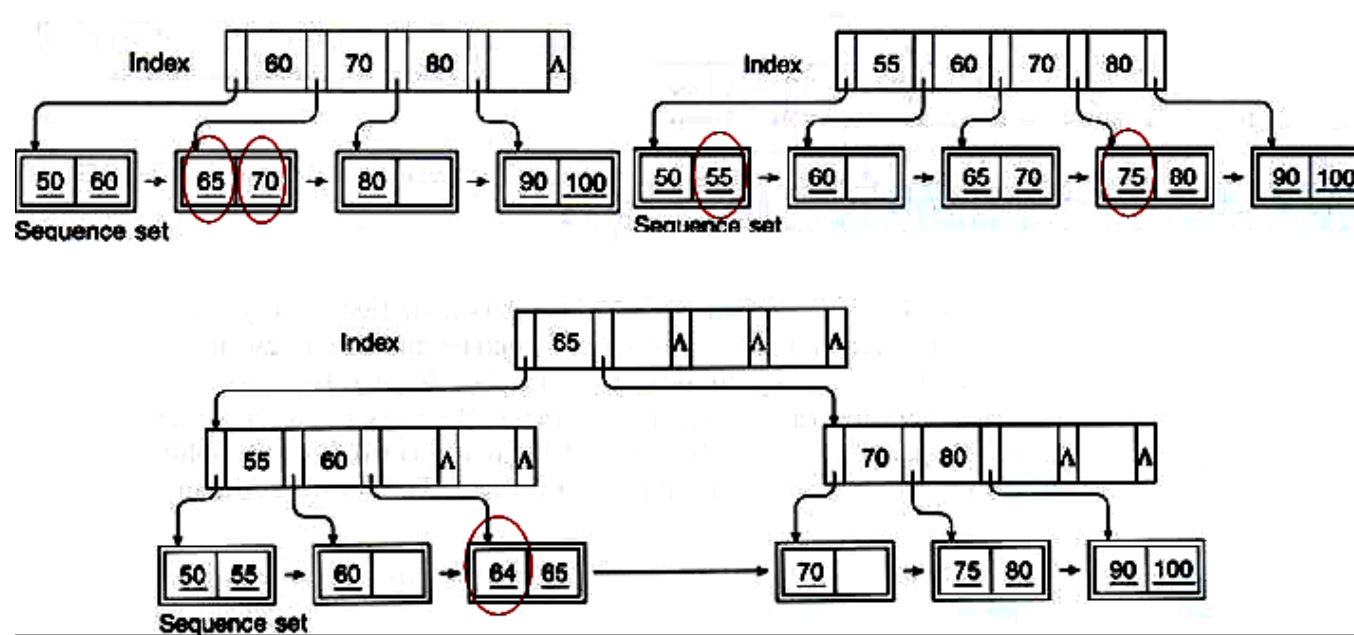
Çok Yollu Ağaçlar: B+ Trees

- **B+ Trees**
- Örnek
- $d = 2$ (capacity order)
- $s = 1$ (sequence set order)
- 80,50,100,90,60,65,70,75,55,64,51,76,77,78,200,300,150

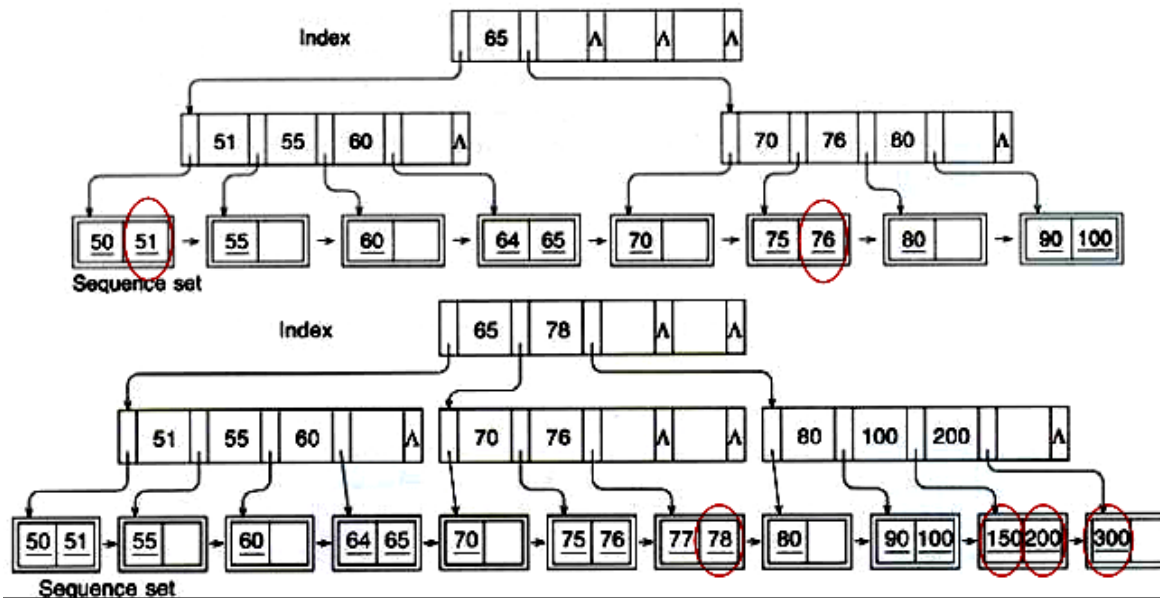
Çok Yollu Ağaçlar –B+ Trees

- **B+ Trees**
- Örnek
- $d = 2$ (capacity order)
- $s = 1$ (sequence set order)
- 80,50,100,90,60,65,70,75,55,64,51,76,77,78,200,300,150

Çok Yollu Ağaçlar –B+ Trees

- **B+ Trees**
- Örnek
- $d = 2$ (capacity order)
- $s = 1$ (sequence set order)
- $80, 50, 100, 90, 60, 65, 70, 75, 55, 64, 51, 76, 77, 78, 200, 300, 150$

Çok Yollu Ağaçlar –B+ Trees

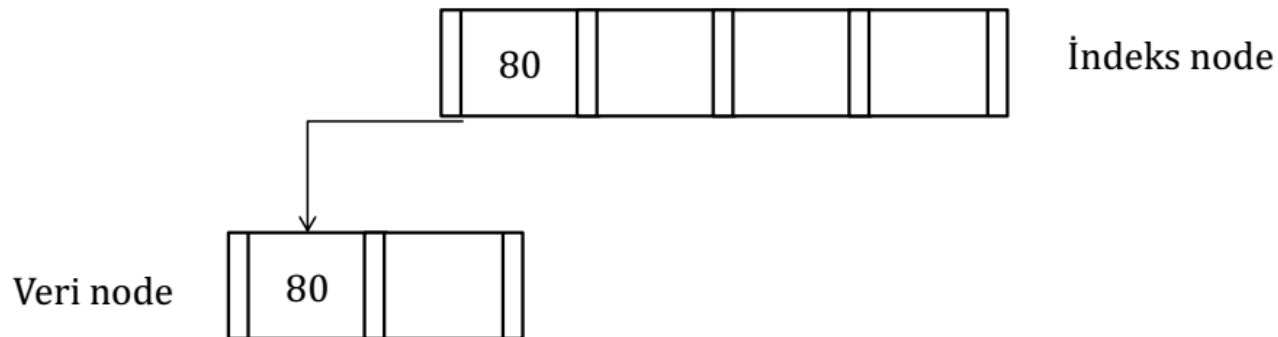
○ B+ Trees

Örnek:

Anahtarlar= 80, 50, 100, 90, 60, 65, 70, 75, 55, 64, 51, 76, 77, 78, 200, 300, 150

İndeks node: 4 anahtar kapasiteli

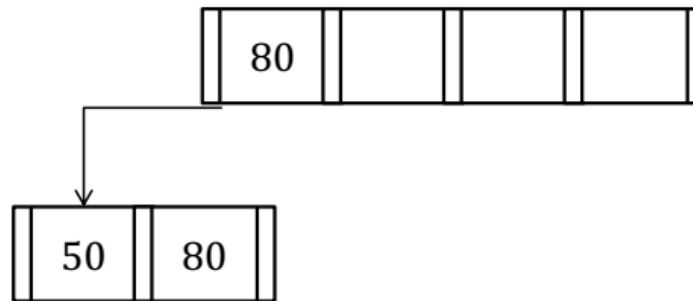
Veri node: 2 kayıt kapasiteli

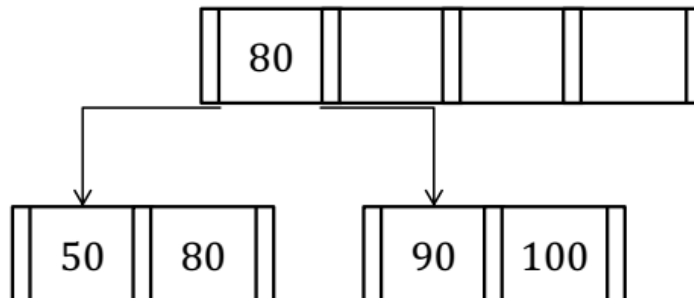
Çok Yollu Ağaçlar –B+ Trees

○ B+ Trees

50 anahtarlı kaydın eklenmesi

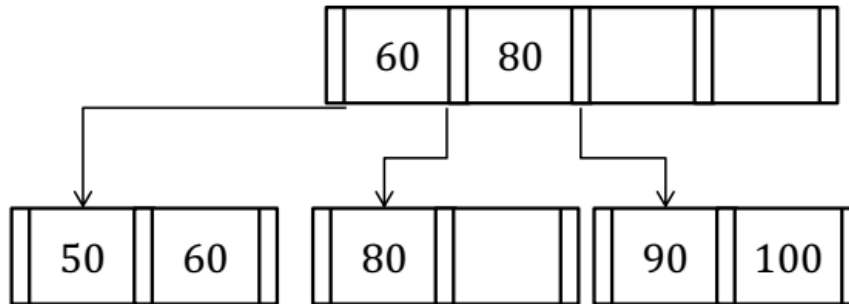
90 ve 100 anahtarlı kayıtların eklenmesi

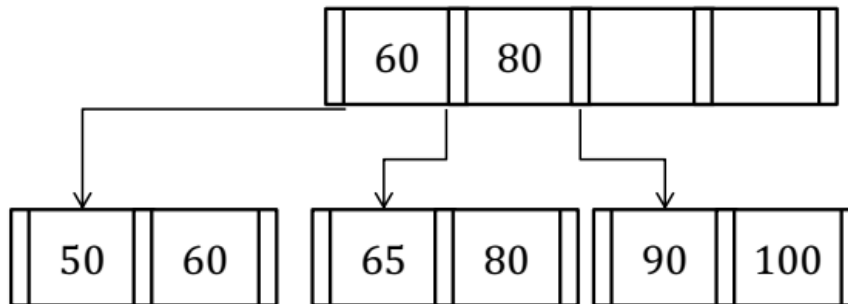
Çok Yollu Ağaçlar –B+ Trees

o B+ Trees

60 anahtarlı kaydın eklenmesi

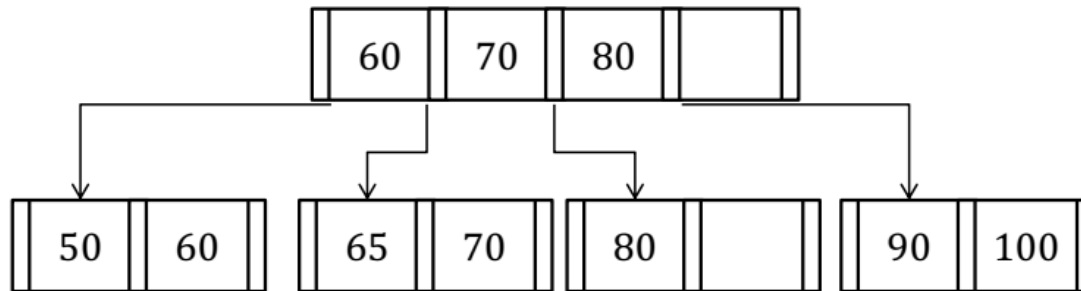
65 anahtarlı kaydın eklenmesi

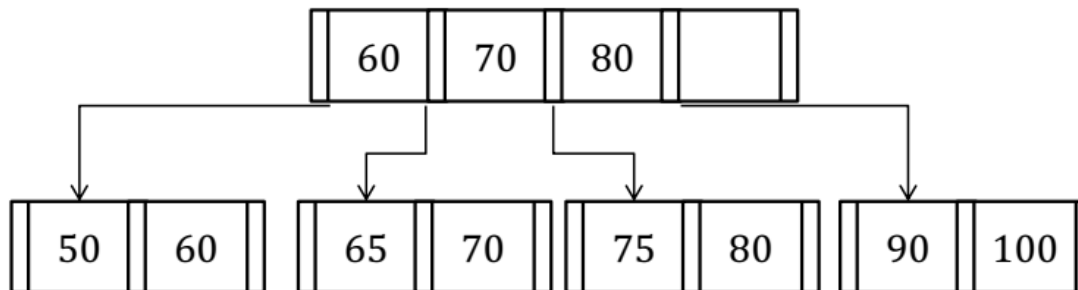
Çok Yollu Ağaçlar –B+ Trees

○ B+ Trees

70 anahtarlı kaydın eklenmesi

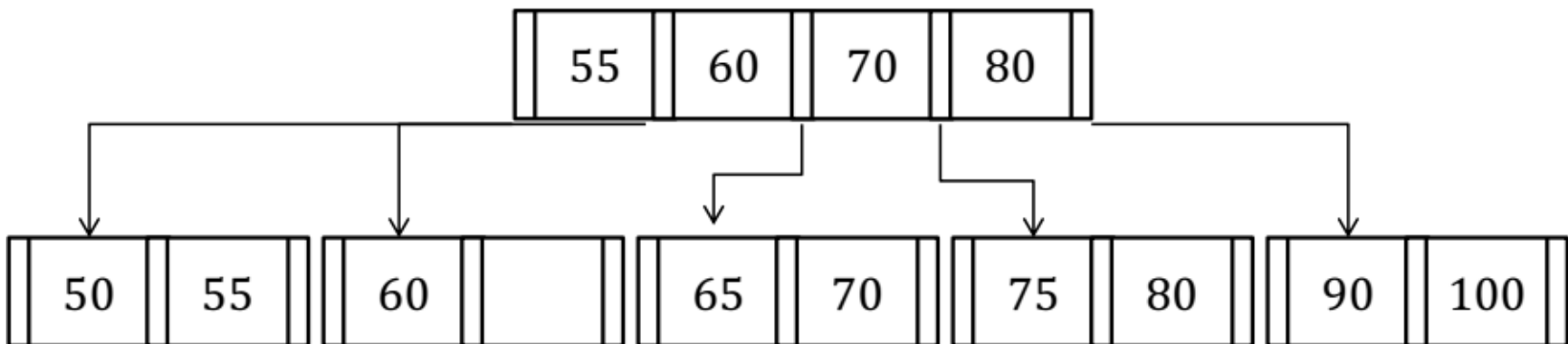
75 anahtarlı kaydın eklenmesi

Çok Yollu Ağaçlar –B+ Trees

- B+ Trees

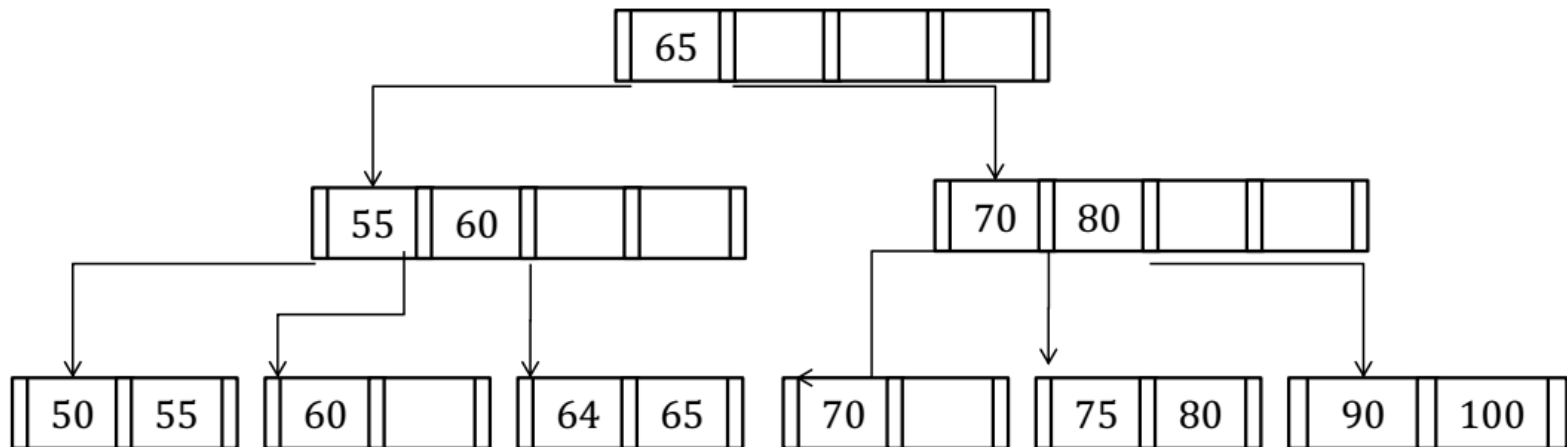
55 anahtarlı kaydın eklenmesi

Çok Yollu Ağaçlar –B+ Trees

- B+ Trees

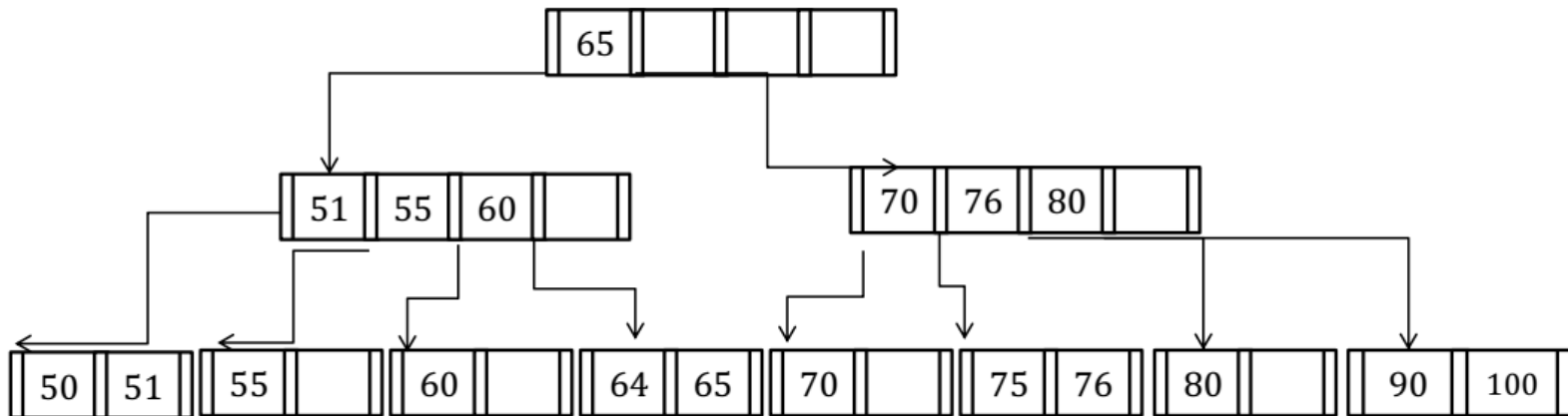
- 64 anahtarlı kaydın eklenmesi

Çok Yollu Ağaçlar –B+ Trees

○ B+ Trees

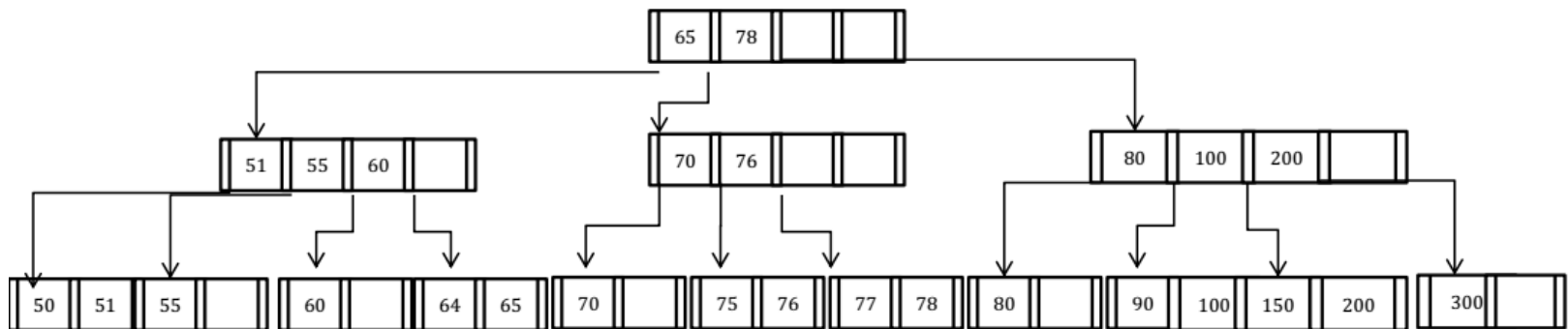
- 51 ve 76 anahtarlı kayıtların eklenmesi

Çok Yollu Ağaçlar –B+ Trees

○ B+ Trees

- 77, 78, 200, 300 ve 150 anahtarlı kayıtların eklenmesi

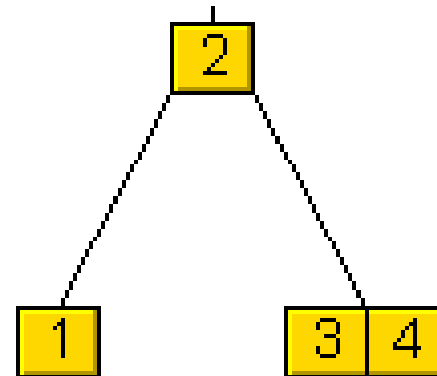

Çok Yollu Ağaçlar –B+ Trees

- **Haftalık Ödev**
- B,B*,B+ ağaçlarının kullanıldığı yerler hakkında araştırma yapınız. Literatür taraması yaparak elde ettiğiniz makaleleri inceleyiniz. Kullanıldığı yerlerde ne amaçla kullanıldığına yönelik bilgileri içeren bir rapor hazırlayınız .
- B*- tree hakkında bilgi toplayarak ekleme işlemi nasıl gerçekleştirilir araştırınız ve bir rapor hazırlayınız .
- B+ ve B* ve B# - tree'lerde silme işleminin nasıl yapıldığını araştırınız ve bir rapor hazırlayınız .
- Bunlara ait program örneğini ve algoritmasını gerçekleştiriniz

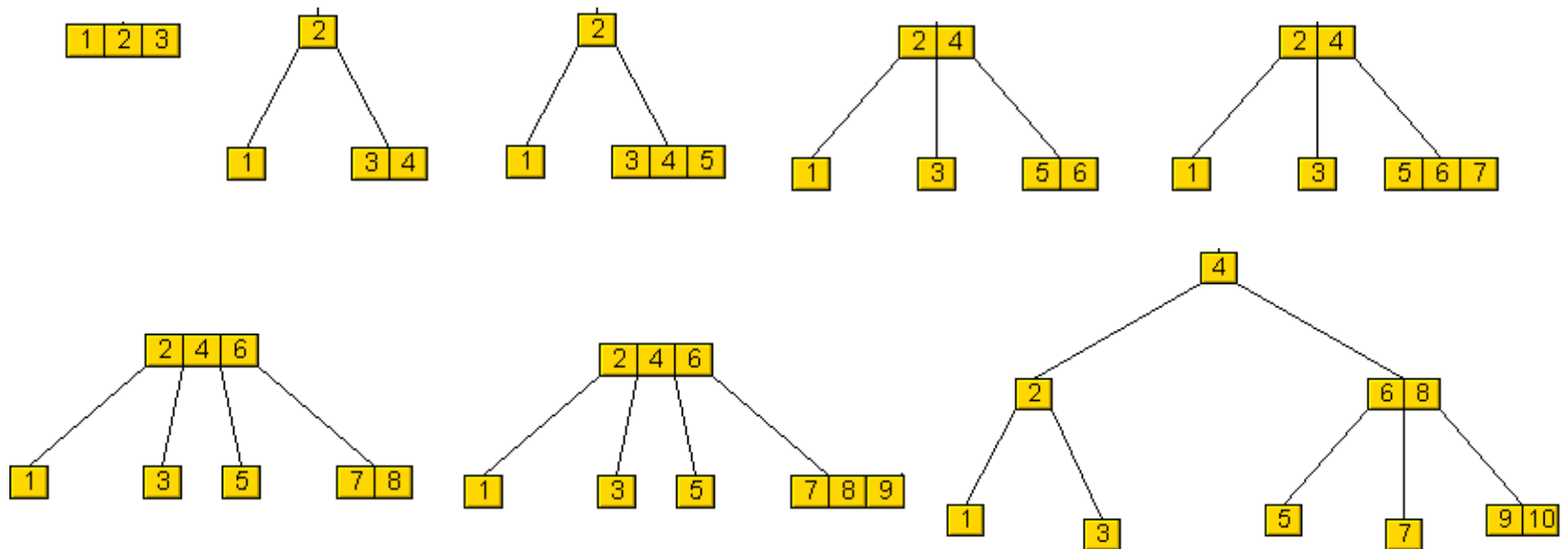
2-3-4 tree

- B-tree yapısının basit bir halidir. Daha önce verilen kurallar bu ağaç içinde aynıdır.
- 2-3-4 tree anlamı 2 düğüm var ise 3 çocuğu olur. 3 düğüm var ise 4 çocuğu bulunur.
- Ekleme işleminde eğer maksimum kapasite aşılsa eklenmeden önceki ortada bulunan düğüm kök alınır ekleme işlemi sonra yapılır.
- 1,2,3,4

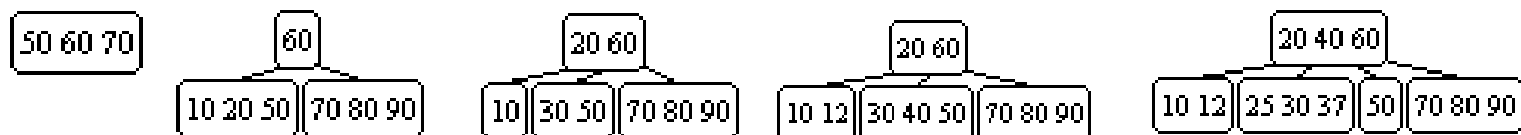
2-3-4 tree

Örnek: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10

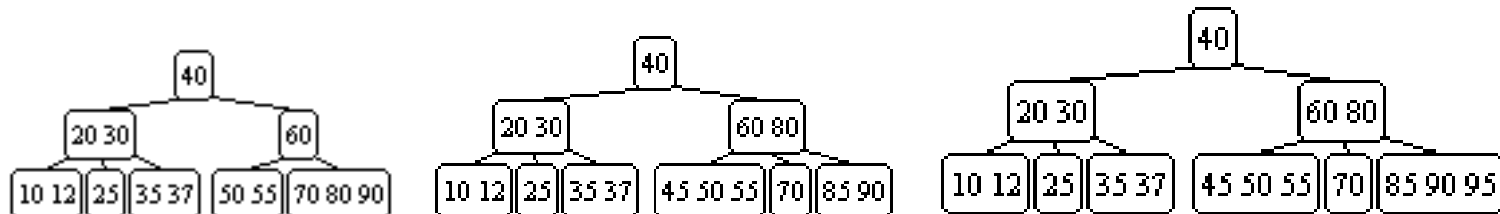

2-3-4 tree

- Örnek:,3 düğüm: Ekle: 50,70,60,90,20,10,80,30,40,12,25,37

- Ekle:55,35,45,85,95

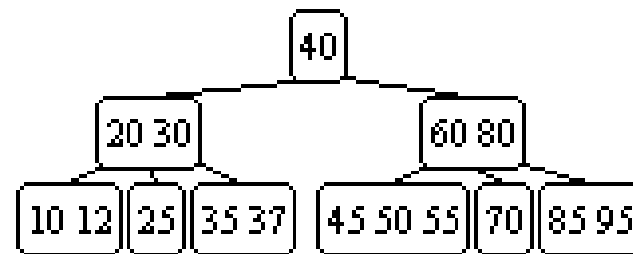
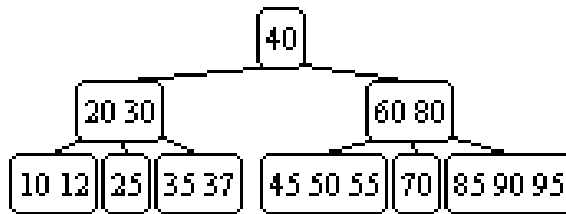

2-3-4 tree Silme

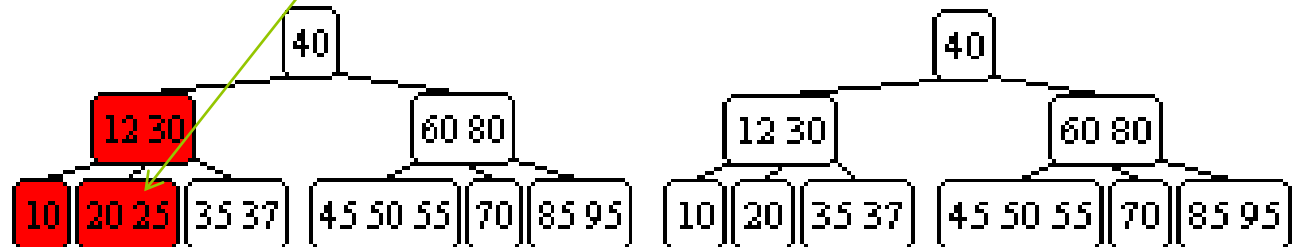
- Silme işlemlerinde düğümlere ait çocuk sayılarında denge bozulmuyorsa sadece kurala göre döner.(Soldaki en büyük veya sağdaki en küçük düğüm alınarak.)
- Sol veya sağa göre işlem yapıldığında öncelik çocuk sayısı fazla olmalıdır.
- Silme işleminde denge bozuluyorsa silinen düğümün kardeşi ve ebeveyni düzenlemeye girer.
- Çocukları olan silinecek düğüm tek ise ya birleştirme yada döndürme yapılarak yanına başka bir değer getirilip daha sonra silinir.
- Silinecek çocuğun atası tek ise atasının ebeveyni ve kardeşleri düzenlemeye girer.

2-3-4 tree

- **Kural 1-** Silinen düğüm yaprak ve minimum kapasitenin altına düşmüyorsa silinebilir.
- Örnek: 90 silindi

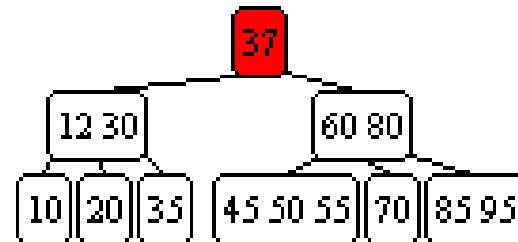
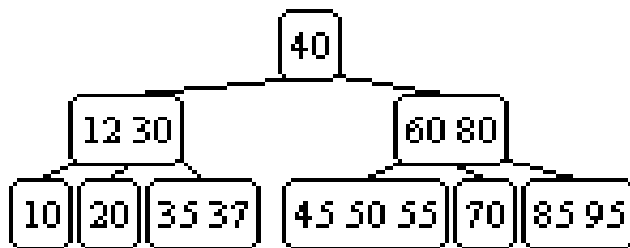

- **Kural2-** Silinen düğüm yaprak ve minimum kapasitenin altına düşüyor ise (öncelik sol) ebeveyn ile çocuklar yeniden düzenlenir (Soldaki en büyük veya sağdaki en küçük düğüm alınır).
- 25 silindi

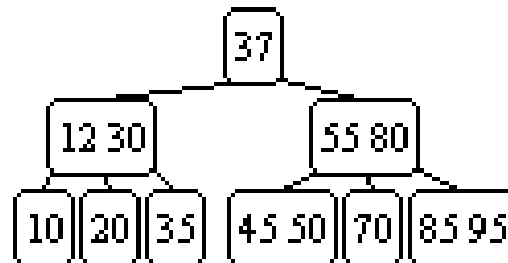

2-3-4 tree

- **Kural 3-** Silinen değer kök ve çocukları tek değil ise, soldaki en büyük veya sağdaki en küçük düğüm kök olur. (soldaki değer alındı, çocukları tek ise sonraki kurallar işletilir.)
- Örnek: 40 silindi

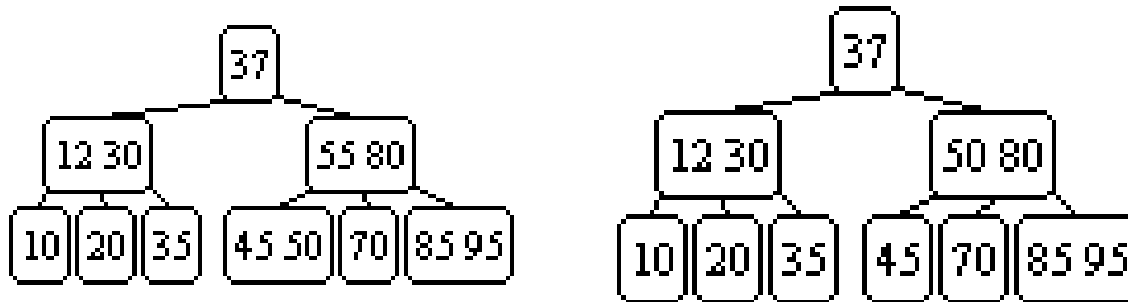

- **Kural 4-** Silinen düğüm çocukları olan bir düğüm ise çocukları fazla olandan değer alınır.
- 60 silindi

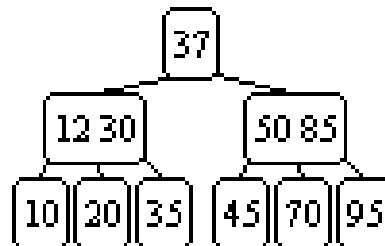

2-3-4 tree

- Örnek: 55 silindi (Kural-4)

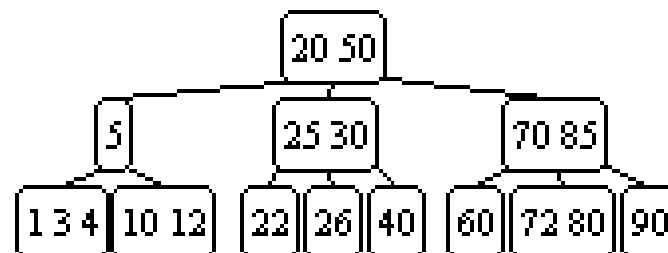
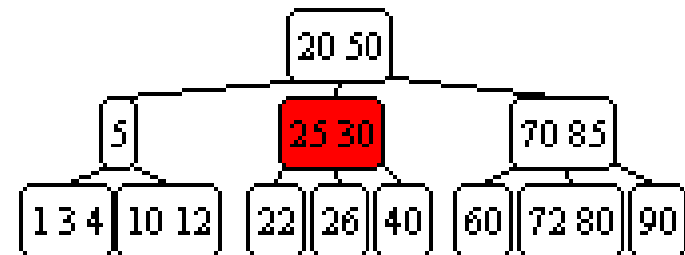
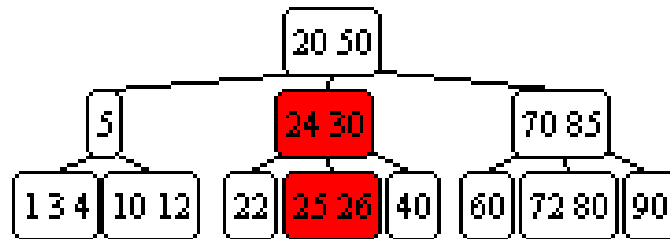
- 80 silindi (Kural-4)

2-3-4 tree

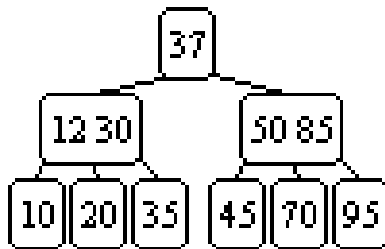
Soldaki en büyük düğüme göre

- Örnek: 24 nolu düğüm sil (Öncelik fazla olan çocuktur)

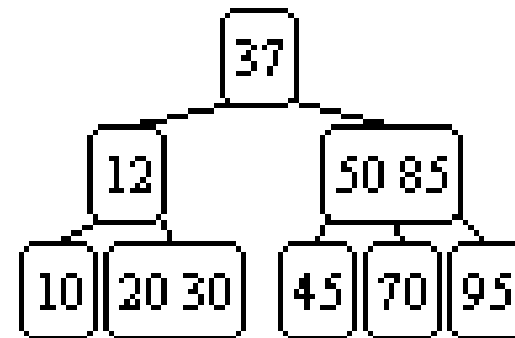
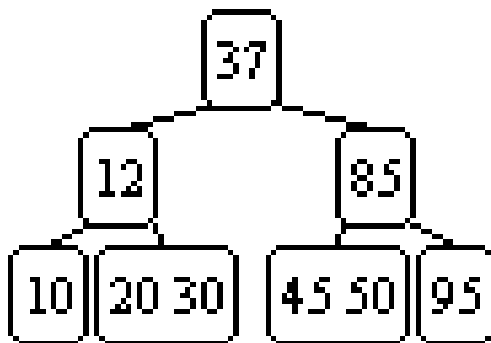

2-3-4 tree

- **Kural-5:** Minimum kapasitenin altına düşülürse ebeveyn ve çocuklar birleştirilir.
- Örnek: 35 silindi

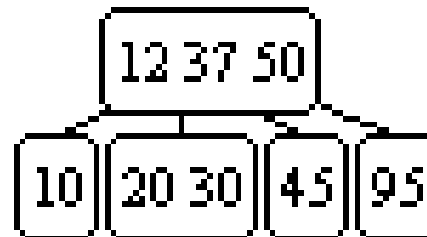
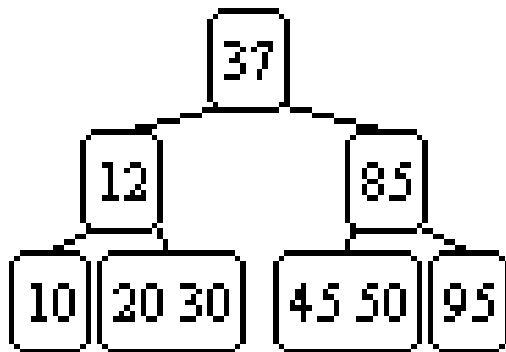

- Örnek: 70 silindi

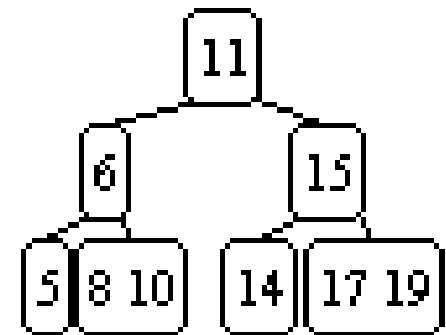
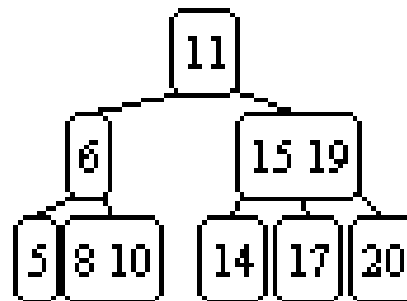
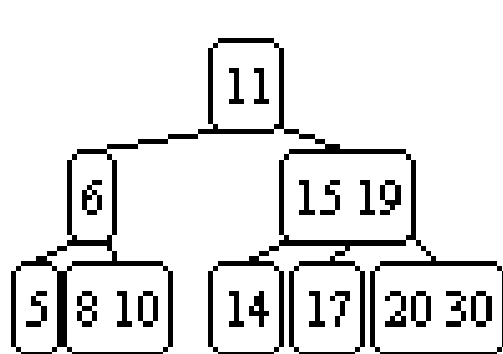
2-3-4 tree

- **Kural-6:** (B-tree den farkı) Çocukları olan bir düğüm silinmek istenirse; eğer silinen düğüm ve kardeşi tek değere sahip ise ebeveyn, kardeş ve çocuk düğümler birleştirilir (Döndürme).
- Örnek: 85 silindi, (Kural 4,5,6) Ebeveyn ve çocuklar birleştirildi.

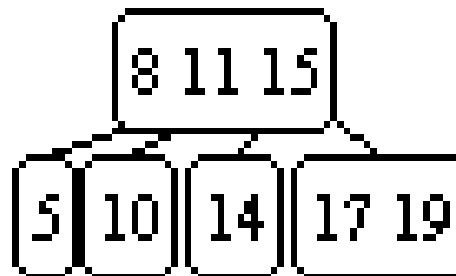

2-3-4 tree

- Örnek: 30,20 silindi

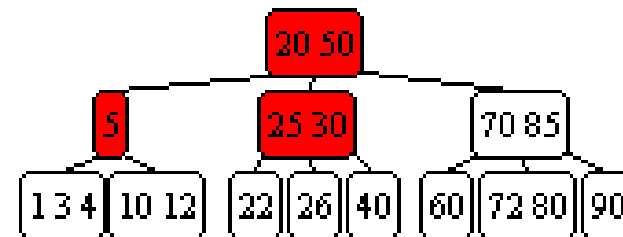
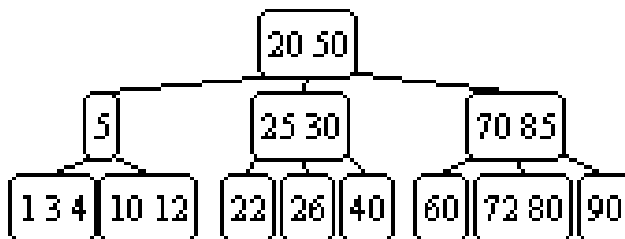

- 6 silindi

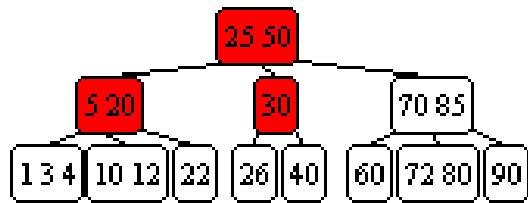
2-3- veya 2-3-4 tree

- **Kural-7:** (B-tree den farkı), Çocukları olan bir düğüm silinmek istenirse; Silinen düğüm tek sahip ama kardeşi tek değer değil ise ebeveyn, kardeş düğümler döndürülür ve çocuk düğüm ile birleştirilir.(Döndür ve birleştir.)
- Örnek: 5 nolu düğüm sil.
- 1-Ebeveyn ve kardeş düğümler seçildi

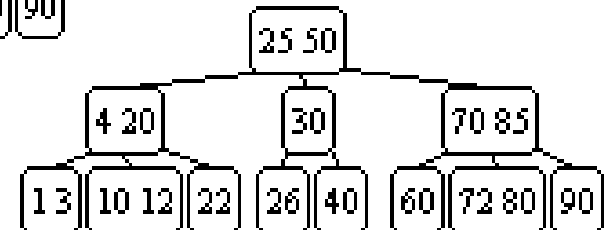
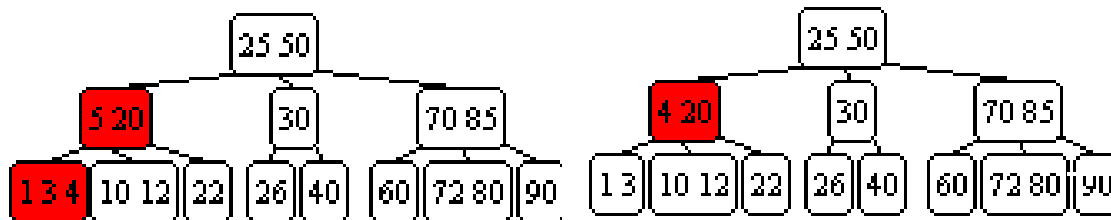

2-3- veya 2-3-4 tree

- 2-Döndürme işlemi gerçekleştirilerek silinecek düğüme değer getirildi.

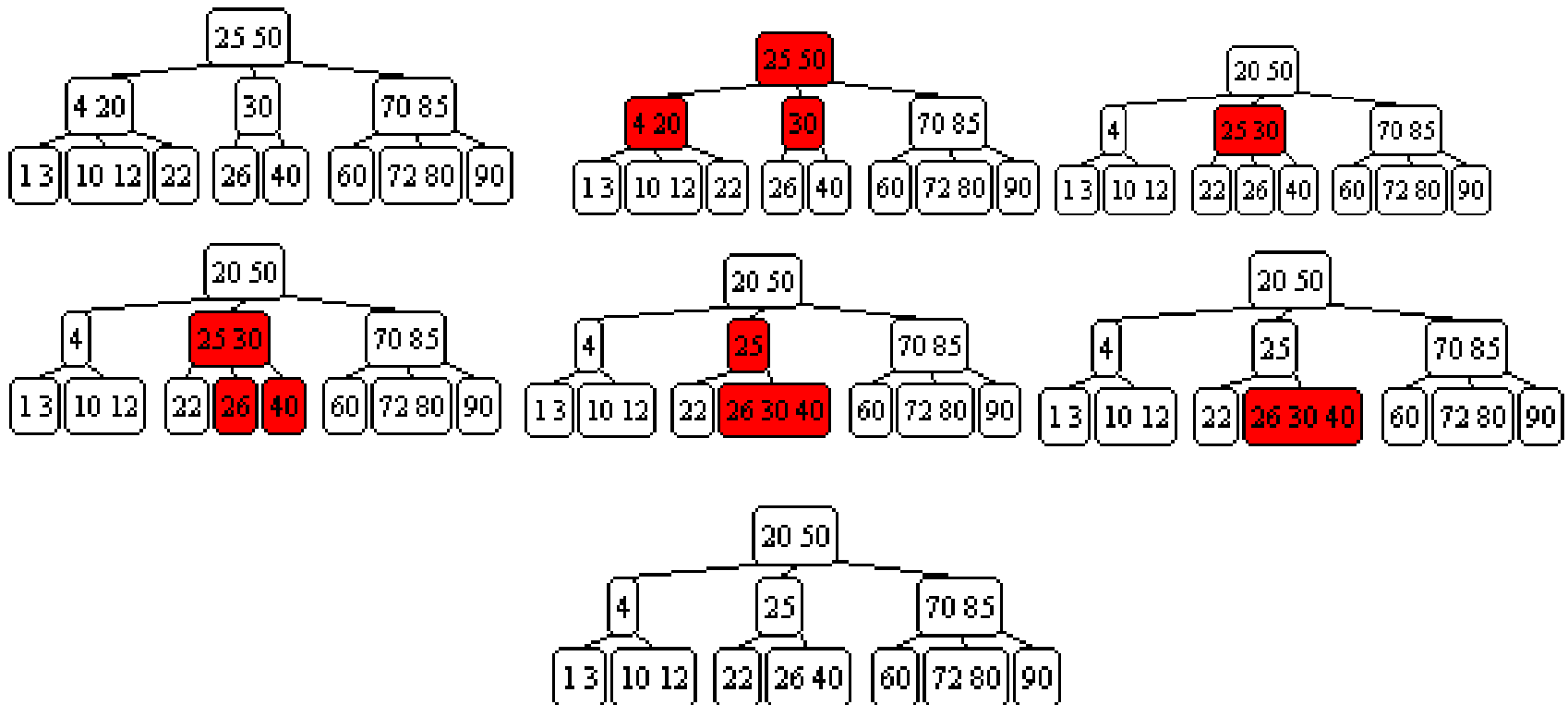
- 3- Çocuklardan düğüm getirildi ve 5 silindi.

2-3- veya 2-3-4 tree

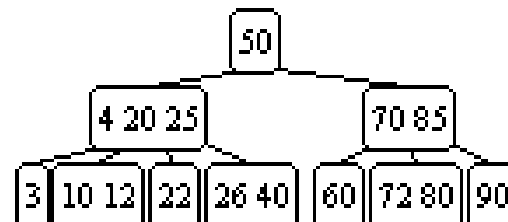
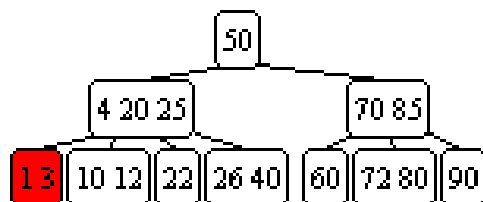
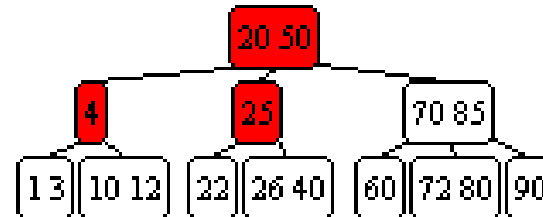
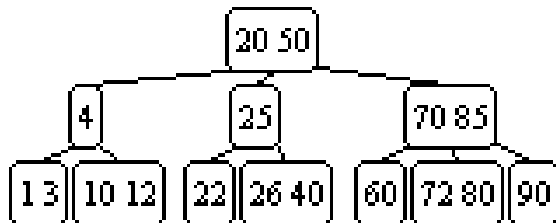
Soldaki en büyük düğüme göre

- Örnek: 30 nolu düğüm sil

2-3- veya 2-3-4 tree

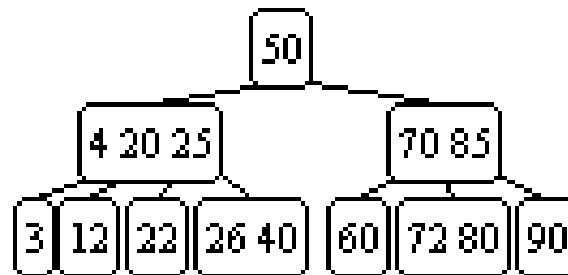
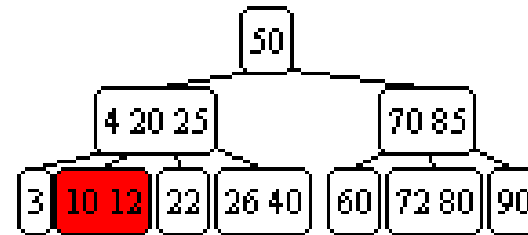
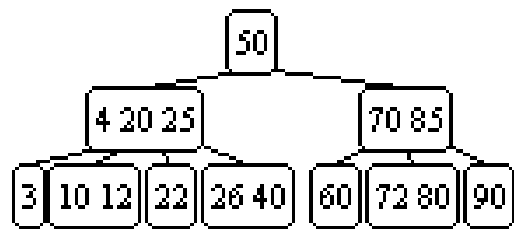
- **Kural-8:** B-tree den farkı, Silinen yaprak düğümün atası ve onun kardeşi tek değere sahip ise ebeveyn, kardeş ve çocuk düğümler birleştirilir.(Döndür ve birleştir.)(Kural-6 ya benzer)
- Örnek: 1 nolu düğüm sil (Kural 5,6,7)

2-3- veya 2-3-4 tree

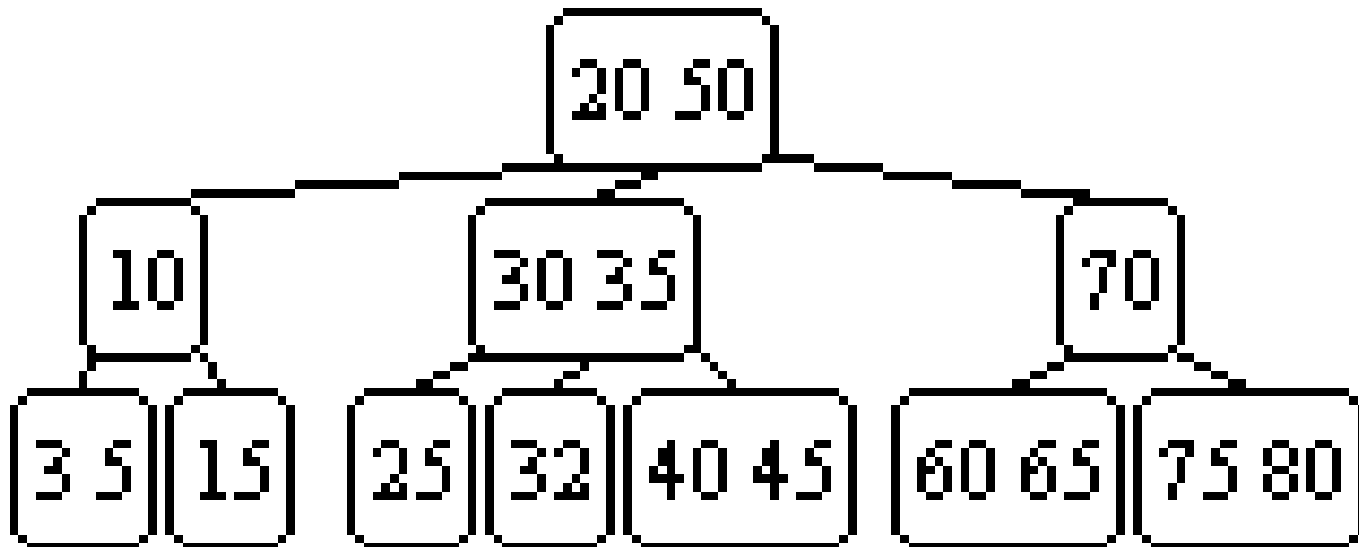
Soldaki en büyük düğüme göre

- Örnek: 10 nolu düğüm sil

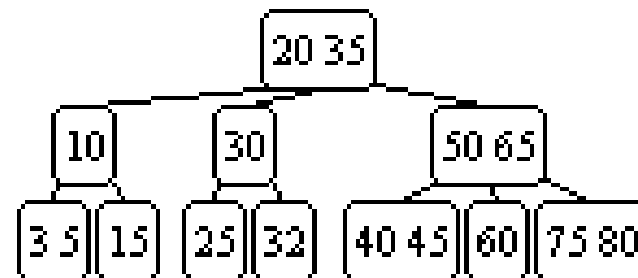
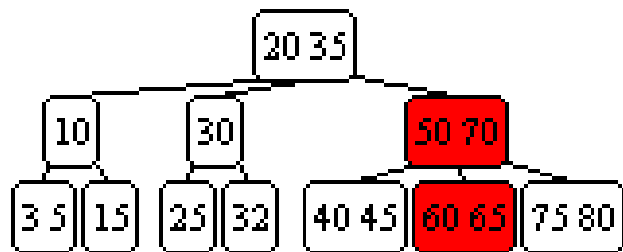
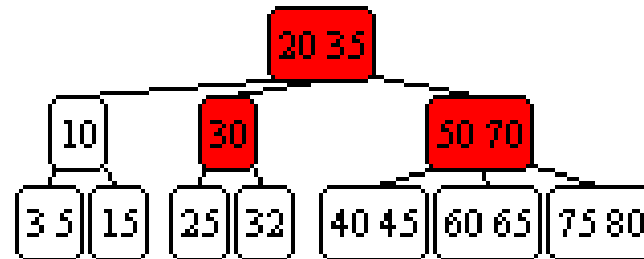
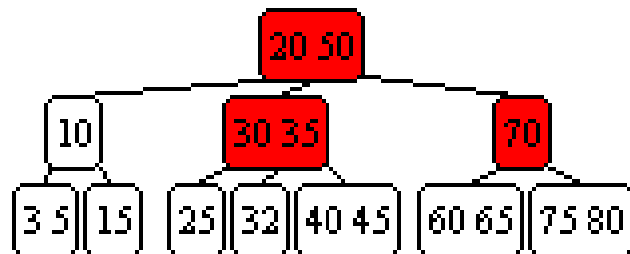
2-3- veya 2-3-4 tree

- Örnek: 70,30, 20,40,65,75,35 nolu düğümleri siliniz

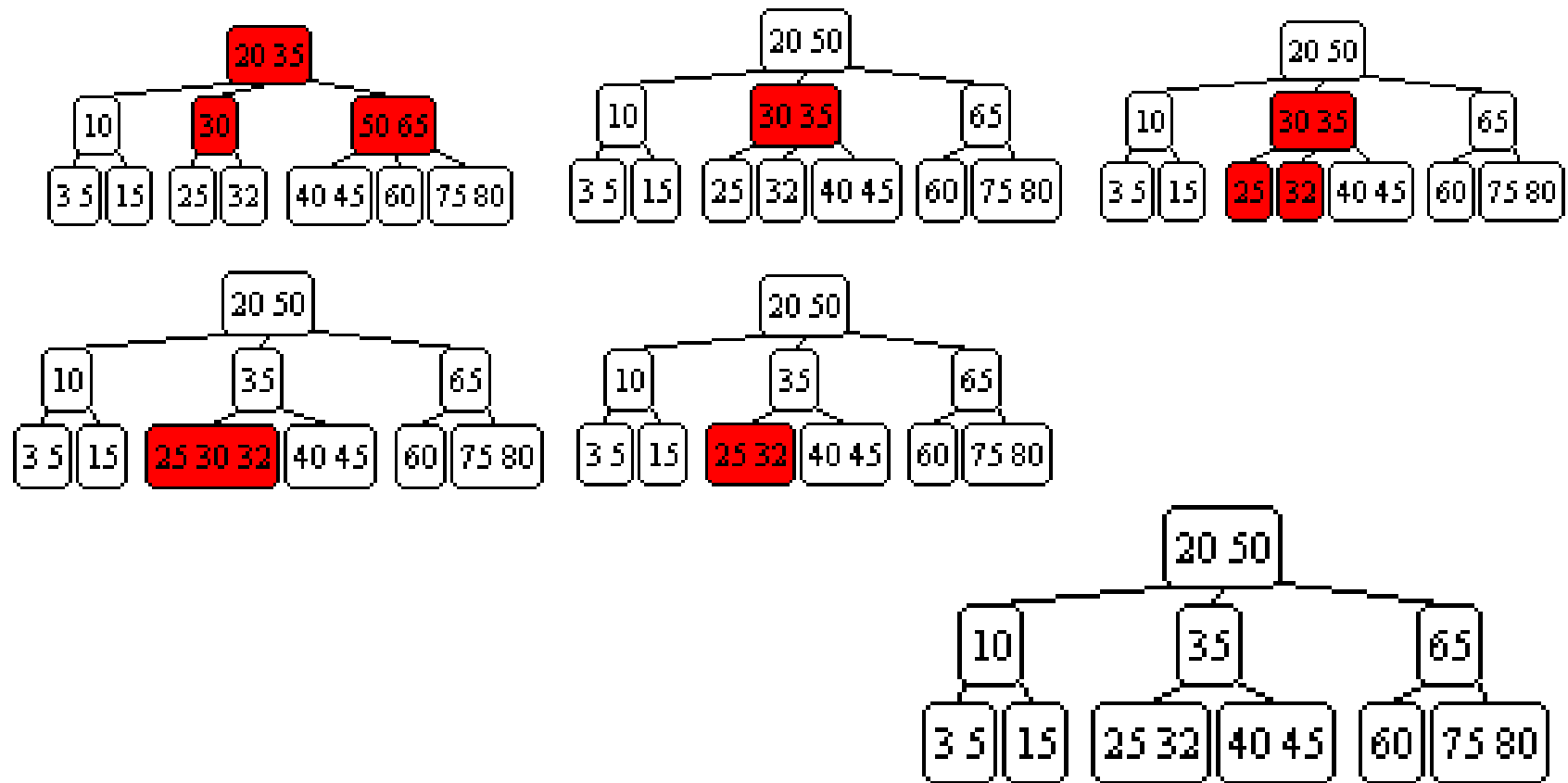
2-3- veya 2-3-4 tree

- Örnek: 70 (Kural 7)

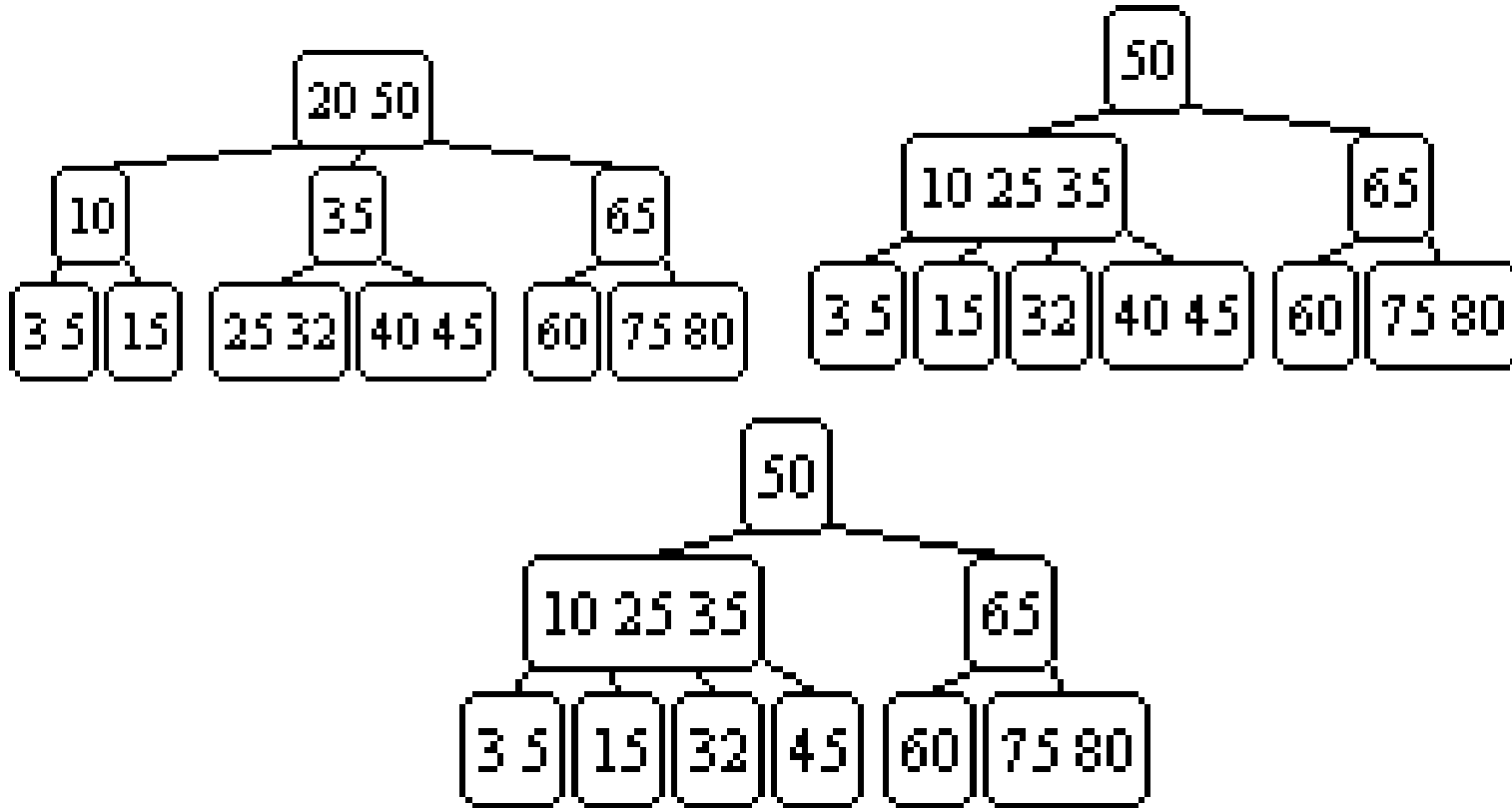
2-3- veya 2-3-4 tree

- Örnek: 30 (Kural 7)

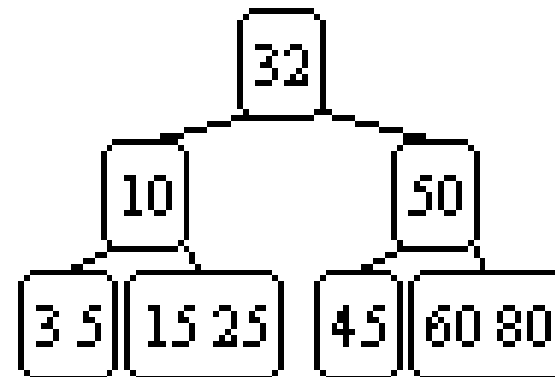
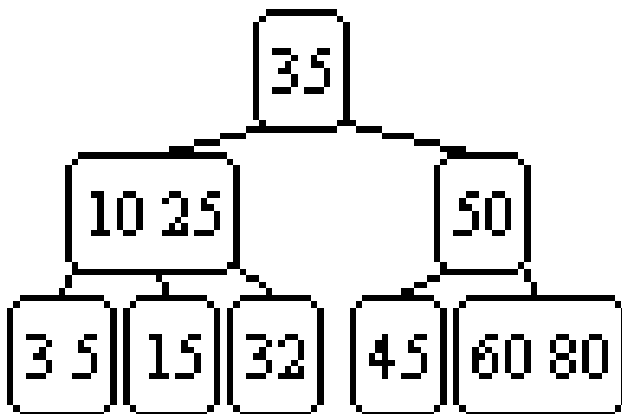
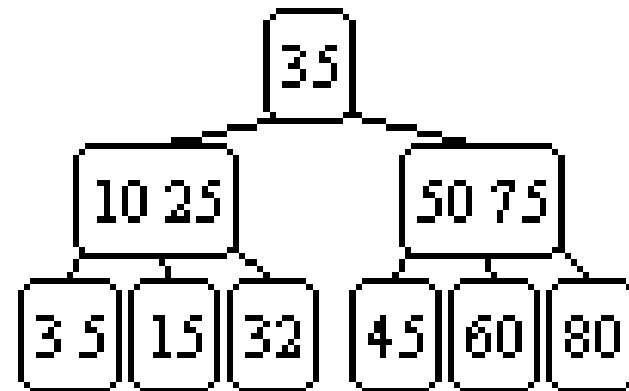
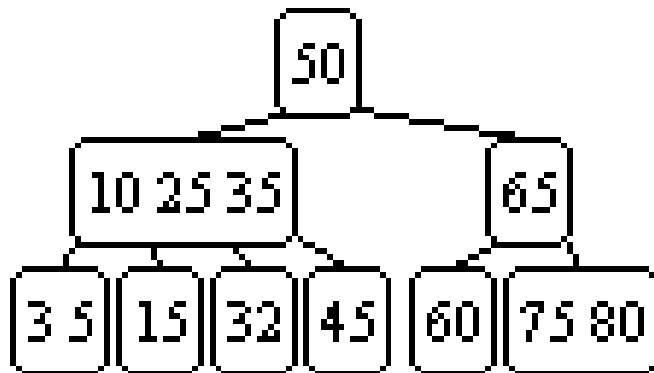
2-3- veya 2-3-4 tree

- Örnek: 20 (Kural 4-7), 40 (Kural 1)

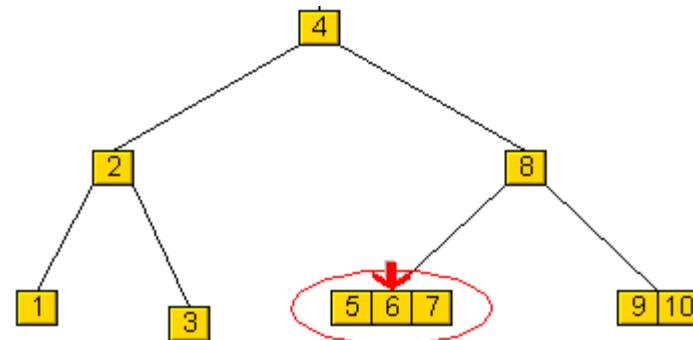
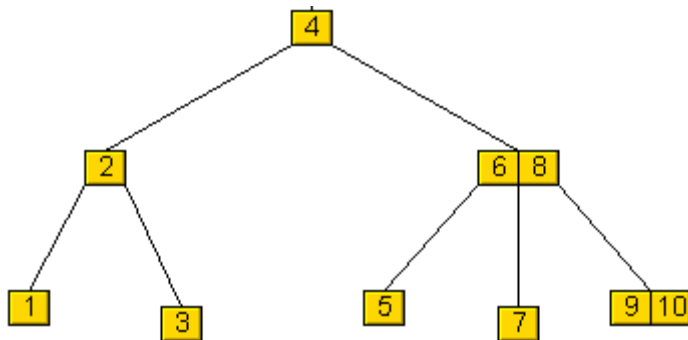
2-3- veya 2-3-4 tree

- Örnek: 65 (Kural 7), 75 (Kural 5), 35 (Kural 4)

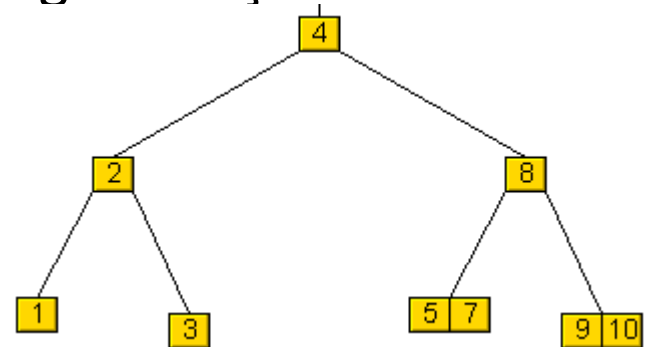

2-3- veya 2-3-4 tree

- Örnek: Silme, 6 silindi

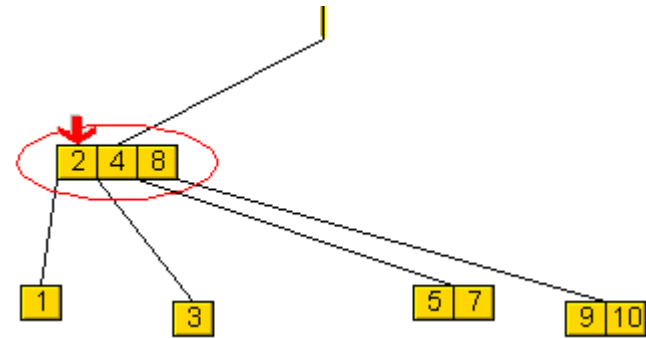
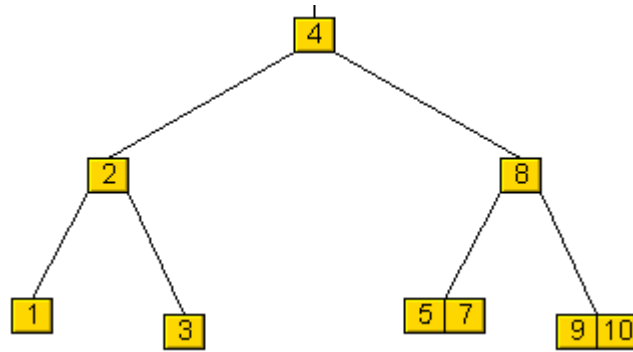

- Silme işlemi gerçekleşmeden 6 değeri sol çocuklar ile birleştiriliyor. Daha sonra silin

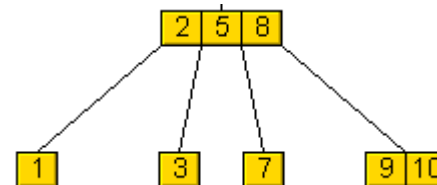
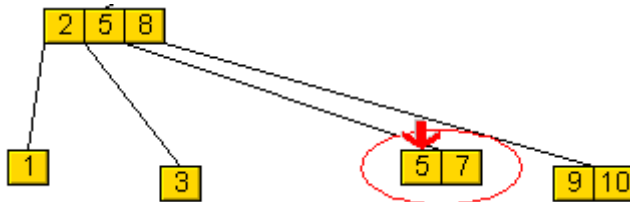

2-3- veya 2-3-4 tree

- Örnek: 4 silindi

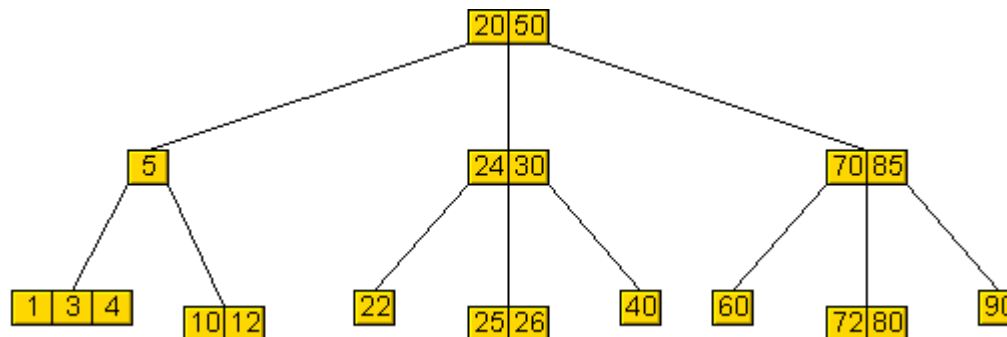
- 4 çocuk olabilmesi için çocuktan da değer alındı.

2-3- veya 2-3-4 tree

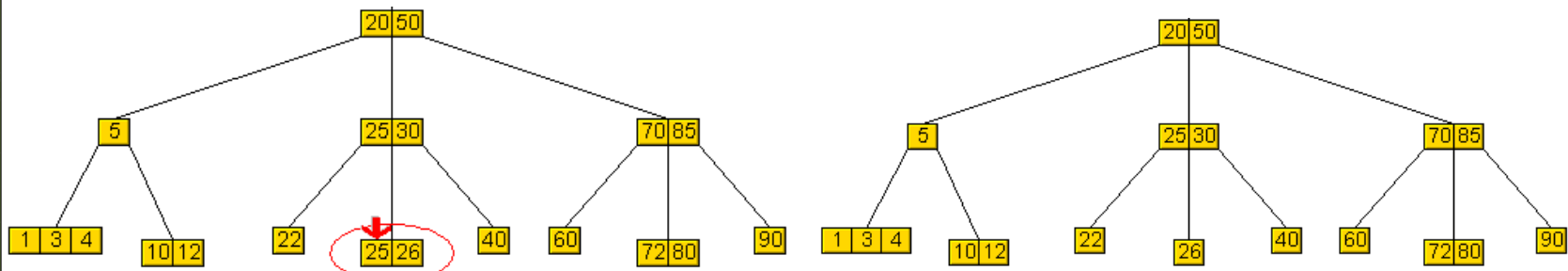
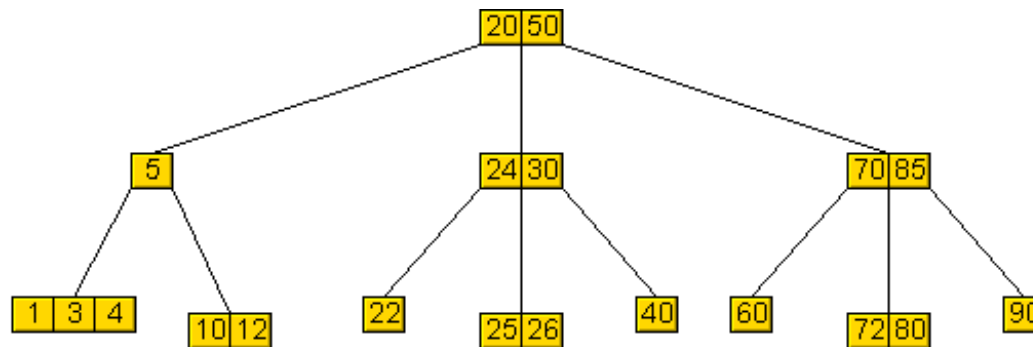
- Örnek:

50,60,20,30,10,5,90,25,40,70,80,22,85,72,3,1,4,
12,24,26 ağacı oluşturunuz.

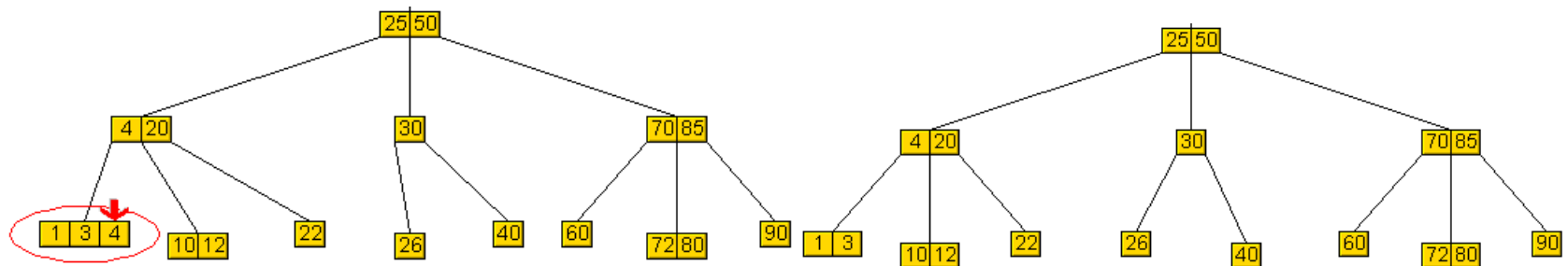
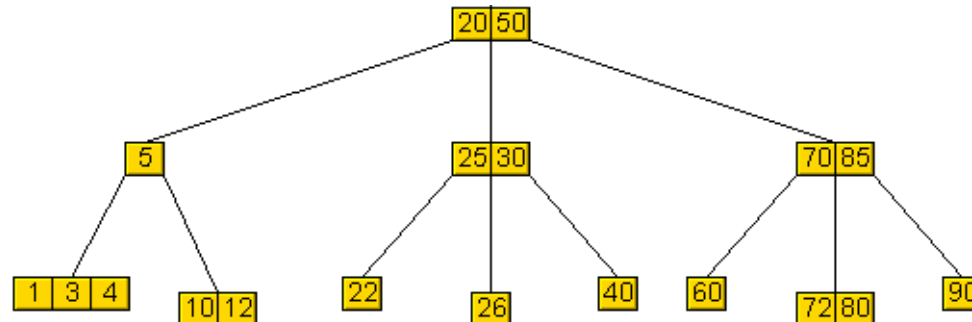
2-3- veya 2-3-4 tree

- Örnek: 24 nolu düğüm sil

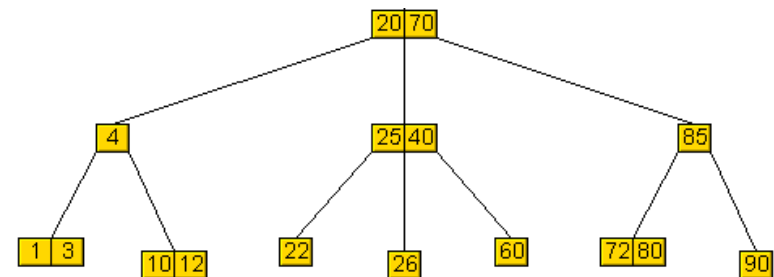
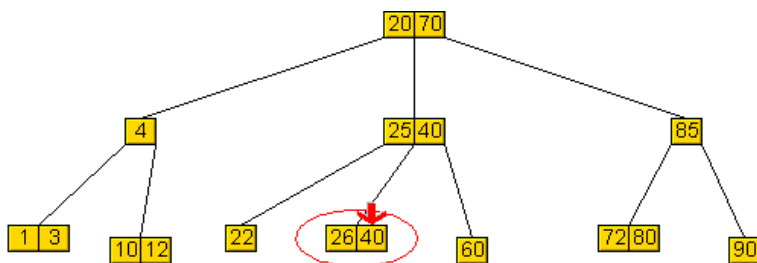
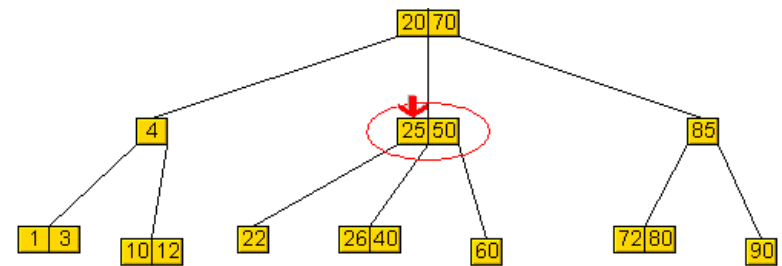
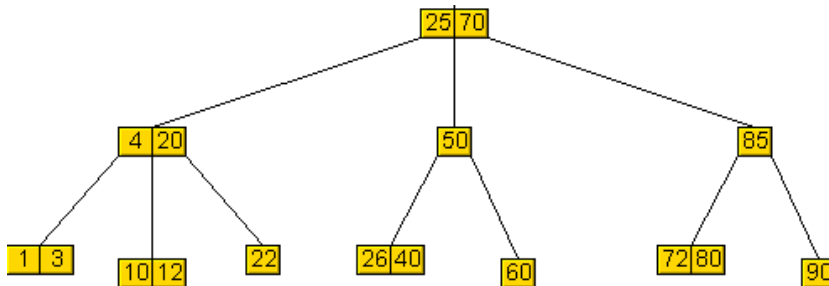
2-3- veya 2-3-4 tree

- Örnek: 5 nolu düğüm sil

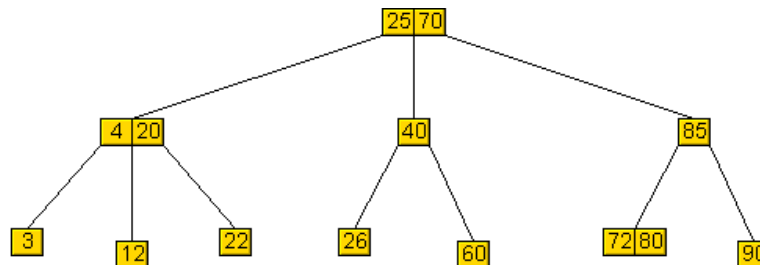
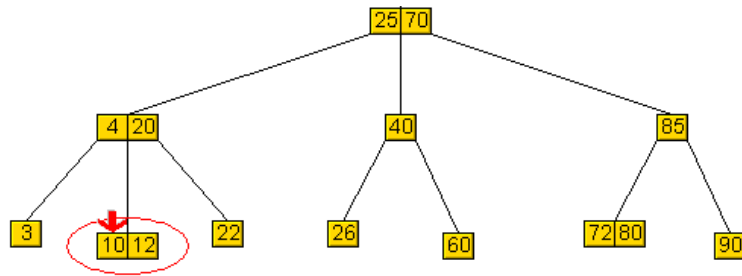
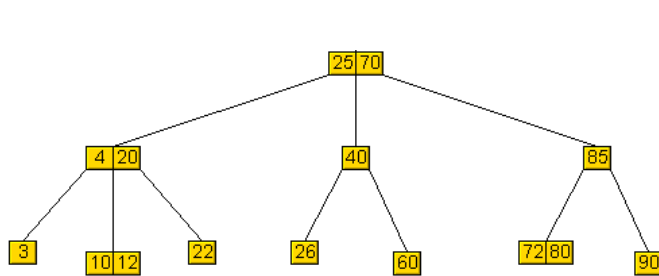
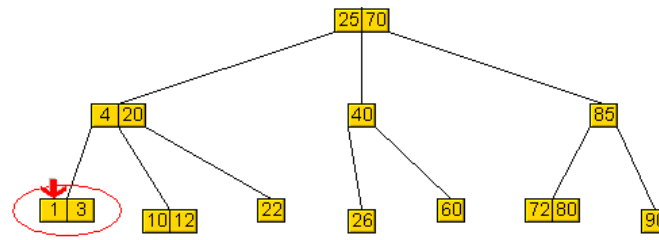
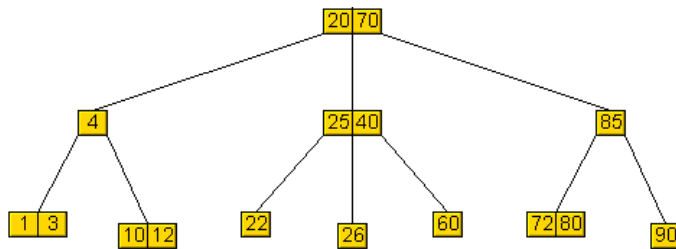
2-3- veya 2-3-4 tree

- Örnek: 50 nolu düğüm sil

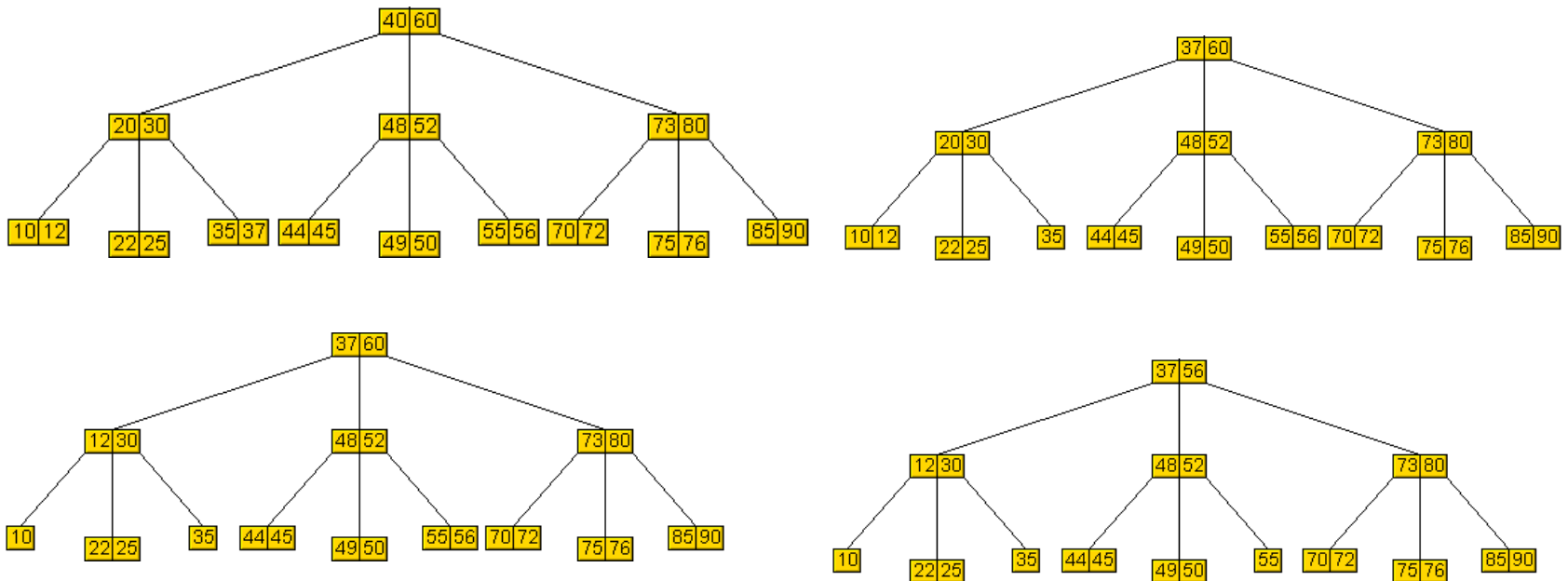
2-3- veya 2-3-4 tree

- Örnek: 1,10 nolu düğüm sil

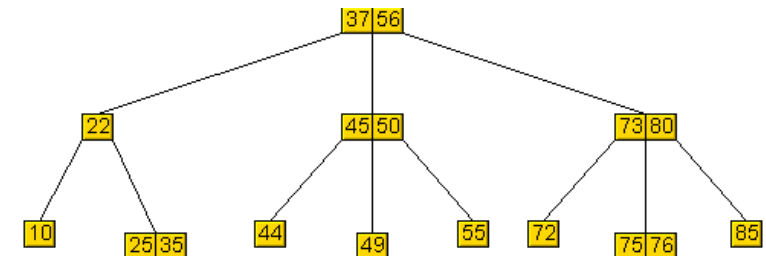
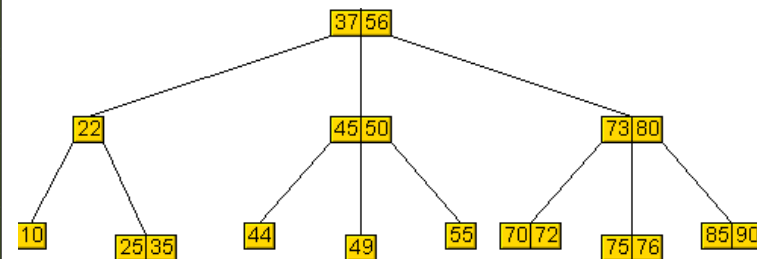
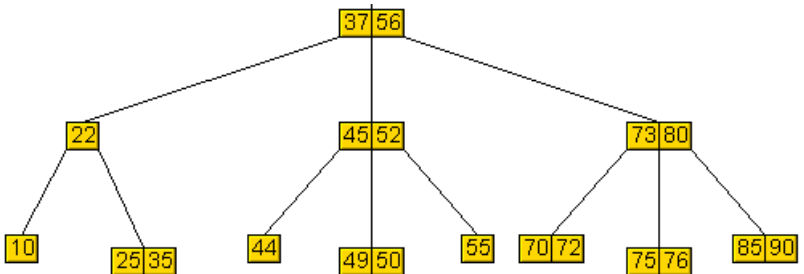
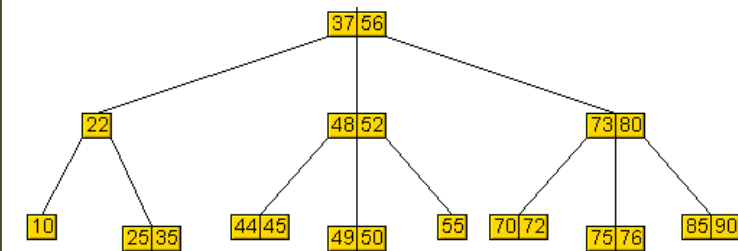
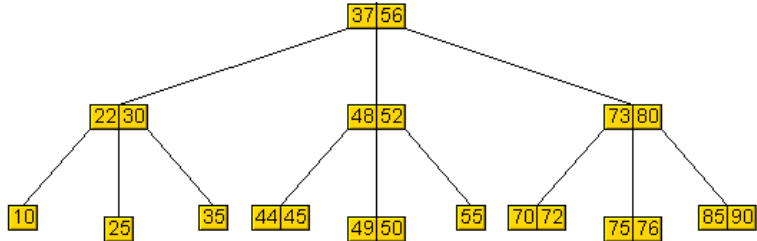
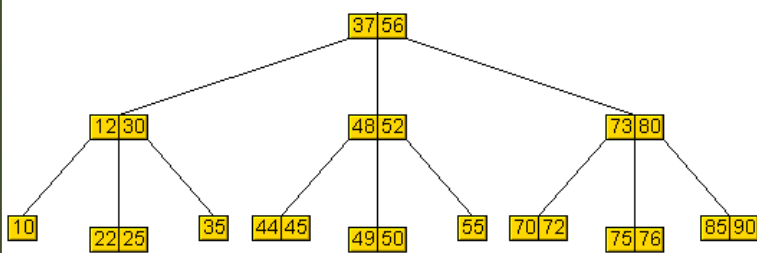
2-3- veya 2-3-4 tree

- Örnek: 40, 20,60 nolu düğüm sil

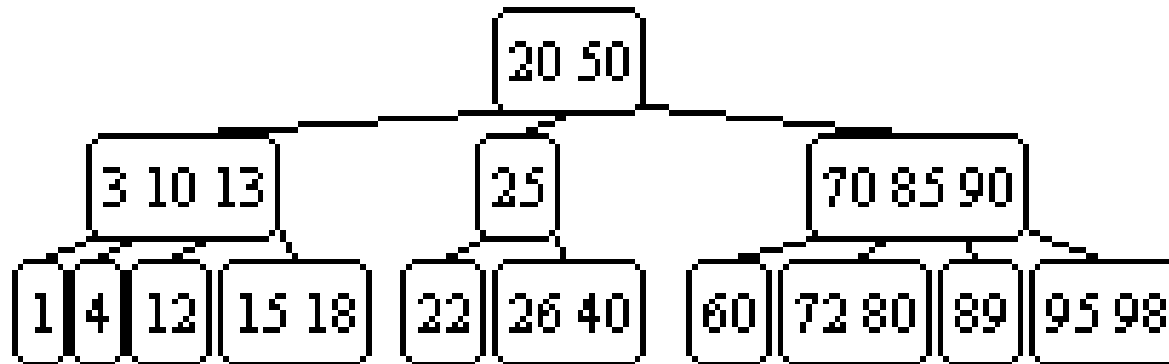
2-3- veya 2-3-4 tree

- Örnek: 12,30,48,52,70,90 nolu düğüm sil

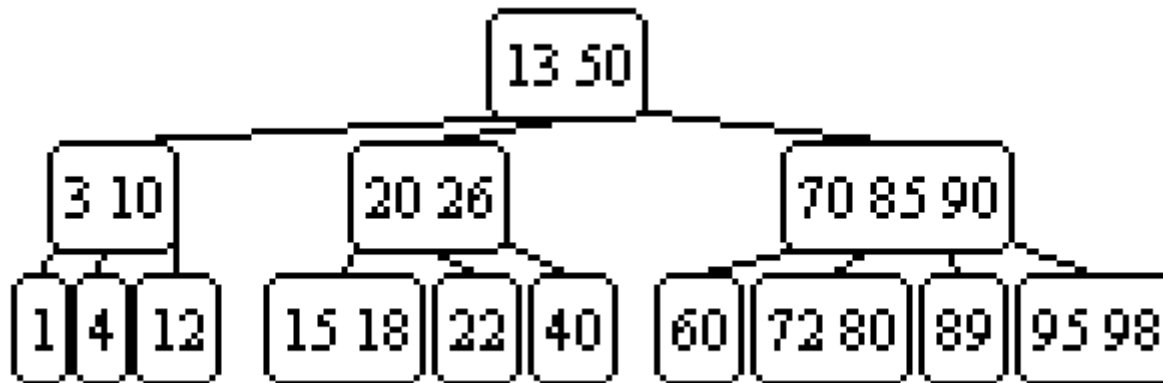
2-3- veya 2-3-4 tree

- Örnek: 25 değerini siliniz

2-3- veya 2-3-4 tree

- Örnek: 25 değerini siliniz

2-3-4 tree java code

- `/* Tree234.java */-`
<http://www.lensovet.net/~sysadmin/w/CS/61b/Homework/hw7/dict/Tree234.java>
- `package dict;`
- `/**`
- `* A Tree234 implements an ordered integer dictionary ADT using a 2-3-4 tree.`
- `* Only int keys are stored; no object is associated with each key. Duplicate`
- `* keys are not stored in the tree.`
- `* * @author Jonathan Shewchuk, lensovet`
- `**/`